

MUURAMEN SEURAKUNTA

Tilinpäätös 2023

Kuva: Valtteri Korpinen

Hyväksytty kirkkoneuvostossa 26.3.2024

Hyväksytty kirkkovaltuustossa 5.6.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1.TOIMINTAKERTOMUS 2023	3
1.1. YLEISKATSAUS.....	3
1.2. HALLINTO.....	11
1.3. HENKILÖSTÖ	14
1.4. JÄSENMÄÄRÄ	17
1.5. SISÄINEN VALVONTA	18
1.6.TALOUDEN TUNNUSLUVUT.....	19
1.7. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYKSI JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEEKSI	21
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	21
2.1 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	21
2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	60
2.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	61
2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	62
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	62
3.1. TULOSLASKELMA	62
3.2. RAHOITUSLASKELMA	64
3.3. TASE.....	64
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	65
4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	65
4.2. TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	66
4.3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	66
4.4.TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	68
4.5. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	68
4.7. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	68
4.8. TASEYKSIKKÖINÄ HOIDETTujen RAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET - HAUTAINHOITORAHASTO.....	69
4.8.1. HHR TOIMINTAKERTOMUS	69
4.8.2. HHR TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	70
4.8.3. HHR TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	71
4.8.4. HHR LIITETIEDOT	73
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	75
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	76

MUURAMEN SEURAKUNTA

1.TOIMINTAKERTOMUS 2023

1.1. YLEISKATSAUS

Vuotta 2023 Muuramen seurakunnassa voisi kutsua valmistautumisen vuodeksi. Pitkään odotettu uusi seurakuntakoti otettiin käyttöön vuoden alussa 2024. Vuosi 2023 vietettiin vielä Väistötilassa, joka osoittautui hyväksi tilaksi ja palveli hyvin seurakuntaa seurakuntakodin rakentamisen ajan. Sijainti oli hyvä, mutta tilojen puute näkyi aika ajoin.

Valmistautumista tulevaan tapahtui vuoden aikana konkreettisesti muuton lähestyessä, mutta samalla myös henkisesti ja hengellisesti. Toiminnallisesti jatkettiin uusien toimintamallien kokeilemistä ja uuden ideoimista. Paljon pohdittiin, mitä kaikkea mahdollisuuksia kuin myös haasteita, uusi seurakuntakoti tuo tullessaan. Lyhyt kokemus kuitenkin on jo osoittanut, että mahdollisuuksia on enemmän.

On ollut hienoa nähdä, miten seurakunnan toiminta on saanut vastakaikua niin muuramelaisten kuin muidenkin taholta. Tarjontaa on ollut paljon ja laajasti, ja uusia toimintoja on kokeiltu ja kehitetty. Nyt on aika juuri tähän: löytää niitä toimintamalleja ja tapoja, jotka puhuttelevat ihmisiä ja tekevät seurakunnan merkittäväksi, ei vain toimijaksi, vaan myös hengelliseksi yhteisöksi. Juuri tämä on ollut vahvuutena Muuramen seurakunnassa: olla rehellisesti ja rohkeasti Kristus-keskeinen, mutta kuitenkin olla helposti lähestyttävä. Tämä näkyy toiminnan suunnittelussa, jossa painopisteet ovat matalankynnyksen kutsuvasta toiminnasta, syventävään opetukseen ja aina valtuuttavaan varustamiseen.

Kiitollisuudella saamme jatkaa eteenpäin, oli kyse resurssien antamista mahdollisuuksista, työntekijöistä ja seurakuntalaisista. Ja saamme pyytää Jumala johdatusta, viisautta ja rohkeutta tuleviin vuosiin, päätöksiin ja ratkaisuihin. Valmistautuminen ja suunnittelu on tärkeää. Yhtä tärkeää on mennä ja tehdä.

Muuramen seurakunnan talous on ollut pitkään vakaa ja haasteena onkin uuden seurakuntakodin rakentamisesta aiheutuva talouden tiukkeneminen sekä aleneva jäsenkehitys. Vaikka Muuramen kunta on muuttovoittoinen, ei se näy seurakunnan jäsenmäärässä positiivisena. Kuitenkaan se ei vielä näy verotulojen pienenemisenä, johtuen soteuudistuksen yhteydessä tehdystä verouudistuksesta sekä seurakuntalaisten hyvästä tulotasosta. Haasteista huolimatta Muuramen seurakunta katsoo avoimesti ja luottavaisesti tulevaisuuteen ottaen huomioon talouden realiteetit.

Saamme olla paljon kiitollisia. Saamme edelleen pyytää kaikkeen johdatusta ja siunausta Jumalalta, Taivaalliselta Isältämme.

Heikki Myllykoski
kirkkoherra

Hannele Rätty
talouspäällikkö

Muuramen seurakunnan missio, visio, strategia

Muuramen seurakunnan missio on: ”**Kutsumme ja rohkaisemme** elämään Jeesuksen seuraajina sekä **varustamme** rakastamaan toisia omilla lahjoilla arjen keskellä.”

Visiona vuoteen 2025: “**Elävä kristillinen yhteisö. Kutsumme, sitoutamme, varustamme ja rohkaisemme** muuramelaisia elämään uskoaan todeksi.”

Edellä olevien mission ja vision saavuttamiseksi strategisina painopisteinä ovat:

- 1) **POLKU-ajattelu.** Tavoitteena on ihmisten kohtaaminen koko elämänkaarenmittaisena prosessina. Seurakunta kutsuu ihmisiä, auttaa heitä syventymään uskossaan ja varustaa seurakuntalaisia palvelemaan ja rakentamaan seurakuntayhteisöä koko elämänkaaren ajan.
- 2) **#armoailoarakkautta.** Muuramen seurakunnan arvot ovat kiteytettynä armoa, iloa ja rakkautta:

- 3) **Seurakuntalaisuuden korostaminen.** Haluamme aidosti ja rohkeasti kutsua, varustaa ja valtuuttaa seurakuntalaisia toimimaan työntekijöiden työtovereina. Seurakunta on yhteisö, jossa kaikilla on omat lahjansa, osaamisensa ja tehtävänsä. Työntekijän rooli muuttuu toiminnan järjestäjästä ja suorittajasta mahdollistajan ja valmentajan rooliksi.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan.

Seurakunnan kiinteistöstrategiaa on tehty kirkkoneuvoston päätöksillä. Uuteen seurakuntakotiin pääsimme muuttamaan loppuvuodesta 2023 ja virallisesti toiminta päästään aloittamaan vuoden 2024 alusta. Pappilan kiinteistöön on haettu kaavamuuos ja se laitetaan myyntiin, kun kaikki toiminnot on saatu siirrettyä uuteen seurakuntakotiin. Kaikki muut kiinteistöt säilytetään ja niitä pidetään kunnossa vuonna 2021 laadittujen kuntoarvioiden pohjalta. Kinkomaalla seurakunnan tilana toimivat vuokratilat koulun tilassa.

Jätteet lajitellaan.

Työn suunnittelussa ja toteutuksessa otamme ympäristökohdat huomioon järjestämällä yhteiskuljetukset tapahtumiin ja leireille.

Panostamme ympäristökasvatukseen lapsi- ja nuorisotoiminnassa yhtenä osana kaikkea toimintaa.

Hankinnoissa kiinnitämme huomioita toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

Keskeisimmät tapahtumat tilinpäätösvuonna

OPAS-hanke käynnistyi, jonka tavoite on käynnistää arjen hyvinvointia, osallisuutta ja kiertotaloutta tukevaa toimintaa yhdessä tekemisen keinoin. Taitojen karttumisen lisäksi vahvistetaan myös oppimisen iloa ja onnistumisen tunnetta. Hankkeen rahoittajana on Keski-Suomen liitto, Muurame seurakunta, Muuramen kunta ja Muuramen Mannatupa ry.

AIR-toiminta on seurakuntalaisten kohtaamispaikka, jossa saadaan kokea yhteisen tekemisen kautta kuuluvuutta seurakuntaan. Toimintaan osallistuu useita seurakunnan työntekijöitä ja tarkoitus on huomioida lapsesta aikuiseen kaikki omana itsenään. Tavoitteena on, että vapaaehtoiset seurakuntalaiset alkavat ottamaan vastuuta enemmän AIR-toiminnasta. AIR-messuissa käy erilaisia puhujia ja rennolla musiikilla on tärkeä osa messussa. Armoa, Iloa ja Rakkautta riittää kaikille Muuramen seurakunnassa.

Uusi seurakuntakoti valmistui vuoden loppupuolella ja vuoden viimeisellä viikolla tehtiin muutto uusiin tiloihin. Muutamia tapahtumia ehdittiin pitämään jo ennen virallista muuttoa tiloihin.

Kolmannen kerran järjestettiin Mehtolan kesäpäivät heinä-elokuun vaihteessa. Mehtolan saunan ympärille järjestettiin päivittäisiä aktiviteetteja, kuten uimista, saunomista, luontopolkua, hartautta yms. Päivät olivat suosittuja ja ne kokosivat laajalti eri-ikäisiä ihmisiä ja perheitä olemaan ja tekemään yhdessä Mehtolan puitteissa.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisista toimituksista vuoteen 2022 verrattuna lisääntyi ainoastaan kasteet, joita oli 77 (62, 2022), vihkimisiä oli 15 (19, 2022). Kuolleita oli 60 (66, 2022).

Perhetyöntekijöiden päätyö on ollut perheryhmissä. Perhekerhoja oli kaksi, jotka kokoontuvat kerran viikossa, Kinkomaalla ja väistötiloissa ja niissä oli kävijöitä 20-30 (lapset + aikuiset) vaihdellen kerhokerroittain. Perhekerhoissa ei juuri käynyt sama perhe monessa eri ryhmässä vaan jokaisessa ryhmässä oli pääsääntöisesti omat osallistujansa. Perhekerhoissa osallistujien määrät olivat suunnilleen samat, ehkä hieman lisääntyivät.

Perheilloja järjestettiin Kinkomaalla ja väistötiloissa ja niissä kävi molemmissa 15-30 hlöä (aikuiset + lapset) kerrallaan. Perheilloissa kävi paljon perheitä, joista vanhemmat ovat lähteneet töihin ja ovat kotona ollessaan käyneet meidän perhekerhoissa ja lapset päiväkerhoissa, niin he haluavat osallistua meidän iltatoimintaan kun päivällä eivät enää päässeet.

Vauvapiiri oli edellisiin vuosiin verrattuna suurempi osanottajamäärältään ja kävijät olivat vakiintuneita mutta melkein joka kerralla tuli uusi äiti vauvoineen mukaan. Äitejä vauvoineen oli ryhmässä noin 20 eli yhteensä noin 40 hlöä. Vauvapiiri kokoontui kerran viikossa väistötiloissa.

Päiväkerhossa oli 14 lasta (25, 2022). Päiväkerholaisten määrä on pienentynyt edelliseen vuoteen verrattuna yhden ryhmän verran, koska Kinkomaan kerho jäi syyskaudelta pois kerholaisten vähyyden vuoksi. Päiväkerho oli kaudella kaksi kertaa viikossa väistötiloissa. Päiväkerhoja toivotaan alkavaksi Kinkomaalla uudelleen tulevana syksynä väistötilan ja nykyisen seurakuntatalon kerhon lisäksi. Päiväkerhojen haku on alkanut ja nyt jo tiedetään, että Kinkomaalla on päiväkerhoryhmän verran lapsia ilmoittautuneena ensi syksynä alkavaan päiväkerhoon. Myös seurakuntakodilla alkaa päiväkerhoryhmä. Tulevaisuus näyttää hyvältä, kun lapsia ja perheitä on tulossa toimintaan mukaan.

Seurakunnan diakoniatyössä diakoniakontaktien määrät nousivat edellisvuoteen verrattuna ollen 646 (570, 2022), joista talousasioita käsiteltiin 594 (466, 2022) kertaa. Perheellisiä heistä oli 244 (196, 2022), joista 131 (120, 2022) työtöntä. Talousasioita käsiteltiin muiden asioiden ohella lähes kaikissa tapaamisissa. Avustussummat perheellisille Muuramen seurakunnan budjetista, Sipilä Säätiöltä ja Kirkon diakoniarahastolta olivat yhden vanhemman perheille 9 151,76 euroa ja perheille, joissa lapsia 20 377,55 euroa. Joulukuussa 2023 saatiin ESR+ (Euroopan sosiaalirahasto plussa) ja Ruokaviraston aineellisen avun hankkeen kautta 40 kpl á 40,00 euron S-ryhmän maksukorttia vähävaraisille. Kortit jaettiin pääasiassa yksin asuville, koska perheitä avustettiin muilla isommilla avustuksilla.

Talouso Ongelmien lisäksi perheissä on mielenterveysongelmia ja muita pitkäaikaisia sairauksia. Lastensuojelun kanssa tehtävä yhteistyö on lisääntynyt. Haasteita perheiden toimeentuloon ovat tuoneet elinkustannusten nousu ja työttömyys. Huomioitavaa on myös se, että yhä useampi tarvitsee apua erilaisten hakemusten täyttämiseen. Sosiaalitoimissa ei ole enää kelan asiointipistettä. Palveluohjaajat ja sosiaalityöntekijät eivät ole enää tuttuja ja ovat usein Jyväskylässä. Henkilökohtaista palvelua on vaikea saada. Avunpyyntöjä tuli myös viranomaisten kautta.

Toimintoihin osallistuminen on ollut runsasta ja olemme pitäneet seurakunnan sanomaa yllä sanoin ja teoin. Mannatuvalla kävi 7073 asiakasta, asiakaslistalla on 219 taloutta. Kävijämäärä on lisääntynyt Mannatuvalla ja sillä on tärkeä merkitys yksinäisyyden lieventämisessä. Mannatupa on varhaisen avustamisen matalankynnyksen paikka ja sen ansiosta diakoniatyöntekijöille jää enemmän aikaa heille, joiden tilanteen selvittämiseen ja auttamiseen tarvitaan runsaasti selvittelytyötä. Syrjäytyneet ja syrjäytymisvaarassa olevien tilanne huolestuttaa. He eivät osaa tai kykene toimimaan omien etujensa mukaisesti ja voivat jäädä ilman heille kuuluvia etuuksia tai tuloja. Etsivä vanhustyö-hanke käynnisti piirin, joka jatkuu vapaaehtoisten vetämänä: Juttu- ja kahvituokio Nuuttilanrannassa.

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden tilanne

Tilastokeskuksen/Valtionvarainministeriön ennakkotiedon mukaan vuoden 2023 kokonaistuotanto oli heikko ja BKT supistui 1,0 %. Heikoin tilanne oli rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt. Vuonna 2022 BKT oli 1,9 %. Vuonna 2023 työttömyysaste oli 7,2 %, kun se vuotta aiemmin oli 6,8 %. Kirkollisverotilustysten yhteismäärä kasvoi 14,04 % ollen 1 059 002 438 euroa. Verotulon kasvua tuki palkkasumman kasvu sekä soteuudistuksen yhteydessä tehdyn verouudistuksen vaikutus kirkollisveroprosenttiin, jolla olisi ollut osaan seurakuntia alentava vaikutus, mutta jota kaikki seurakunnat eivät pystyneet toteuttamaan huonon taloustilanteen tai investointien rahoittamisen vuoksi.

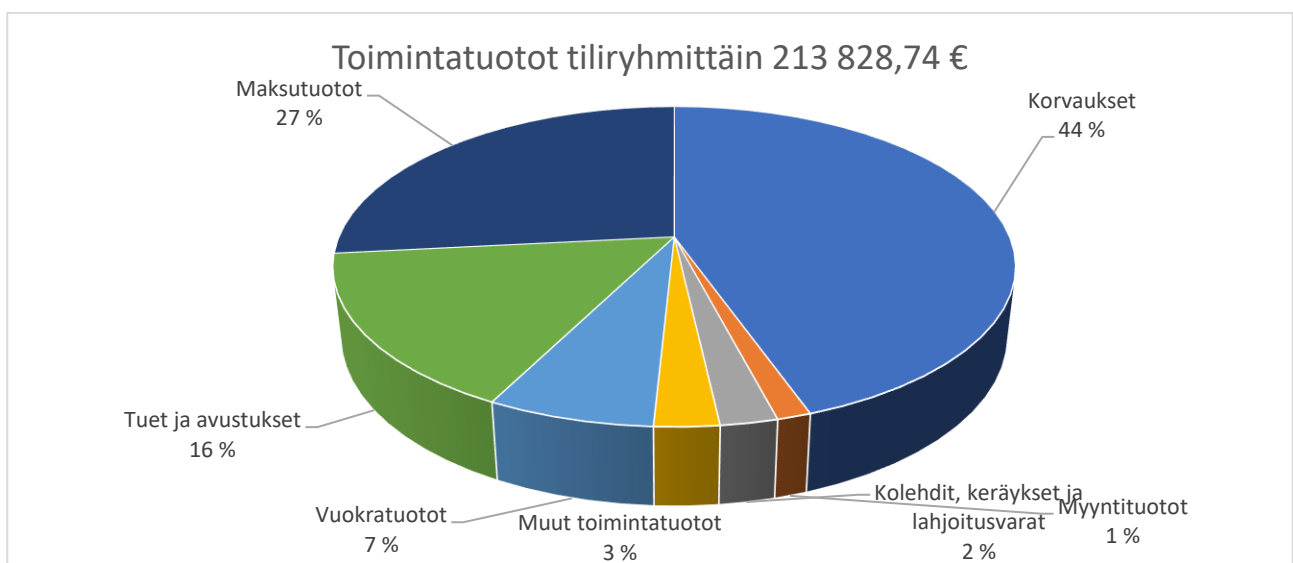
Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa, hintojen ja korkojen nousu on jatkunut vuonna 2023, mikä on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ja kulutus on vähentynyt. Vuonna 2023 inflaatio oli keskimäärin 6,2 %. Vuonna 2024 inflaation odotetaan hidastuvan keskimäärin noin 2 prosenttiin ja painuvan alle 2 prosentin vuosina 2025 ja 2026. Pääsyy inflaation hidastumiseen on ollut energian hintojen lasku, mutta loppuvuodesta 2023 inflaation hidastuminen on ollut laaja-alaista. Eniten hintapaineita on jäljellä palveluissa, mutta niissäkin hintojen nousu on selvästi hidastunut.

Inflaation hidastumisen myötä myös korot kääntyvät laskuun. Suurin positiivinen vaikutus korkojen laskusta nähdään vuonna 2025. Reaaliansiot kääntyvät kasvuun vuonna 2024, mutta kotitalouksien ostovoiman kasvu jää vielä vaimeaksi, kun työllisyyden heikkeneminen ja sosiaalietuuksien leikkaukset hidastavat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua. Vuodesta 2025 alkaen kotitalouksien ostovoiman ja kulutuksen kasvu vauhdittuvat. Vuonna 2024 työllisyys vähenee tilapäisesti ja työllisyysaste laskee. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin vuonna 2024.

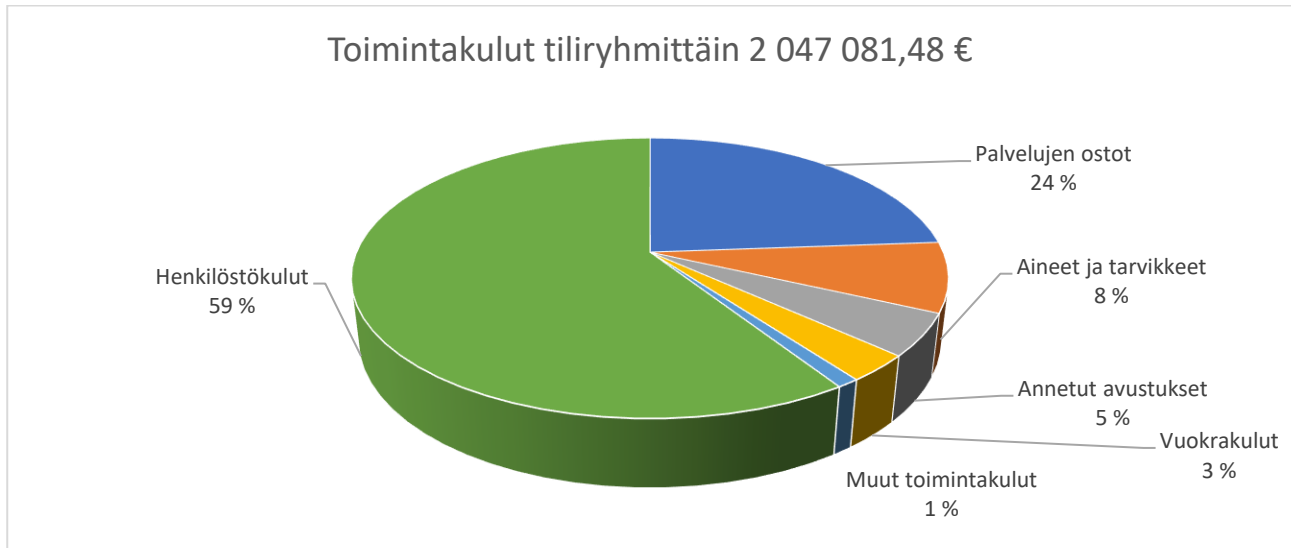
Seurakunnan talous

Muuramen seurakunnan tilikauden tulos on 322 869,43 euroa ylijäämäinen, tuloksen arvioinnissa tulee ottaa huomioon soteuudistuksen yhteydessä tehdyn verouudistuksen vaikutus kirkollisveroprosenttiin, jota Muuramen seurakunta ei lähtenyt laskemaan, rahoittaakseen uuden seurakuntakodin investoinnin paremmin.

Toimintatuotot olivat 213 828,74 euroa, jossa pudotusta edelliseen vuoteen oli puunmyyntitulojen verran. Vuonna 2023 ei ollut metsätalouden tuottoja. Korvaukset ovat isommat kuin edellisellä vuonna, johtuu OPAS-hankkeen tulosiirroista projektille, josta 80 % rahoittaa Keski-Suomen liitto sekä yhteisestä taloustoimistosta saadut tulot, joilla kompensoitiin taloushallinnon palkkamenoja. Maksutuotoissa oli lisäystä n. 10 000,00 euroa edellisvuoteen verrattuna ja nousu johtui retki- ja kurssimaksujen, muskarimaksujen sekä haudanlunastus ja hautauspalvelumaksujen lisääntymisestä. Tuet ja avustukset ovat n. 20 000,00 euroa pienemmät kuin edellisellä vuonna, johtuen vuonna 2022 saadusta testamenttirahasta, jolla palkattiin etsivä vanhustyöntekijä määräaikaiseksi. Muissa toimintatuotoissa väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna johtui saaduista vakuutuskorvauksista.

Toimintakulut olivat 2 047 081,48 euroa ja toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta yhteensä 22 089,67 euroa. Lisäystä tuli henkilöstökuluissa, lisäksi vaikutti yleinen palkankorotus sekä OPAS-hanke, johon keväällä palkattiin kaksi osa-aikaista henkilöä ja heidän lopetettuaan keväällä, syksyllä 2023 siirtyi OPAS-hankkeen työntekijäksi seurakuntasihteeri ja hänen tilalleen palkattiin sijainen. Muut toimintakulut tiliryhmittäin pysyivät ennallaan tai jopa laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Selkeää nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli kuitenkin koneiden ja laitteiden kunnossapitopalveluissa, metsänhoitokuluissa sekä työterveyshuollossa ja matkakustannuksissa.

Kirkollisverojen tuotto oli 2 319 546,15 euroa, mikä on 294 082,55 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 83,74 %. Valtionrahoitusta saatiin 211 373,04 euroa, mikä on 7,63 % kokonaistuotosta. Verotuskuluja maksettiin 27 472,07 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 183 510,00 euroa. Rahoitustuottoja saatiin 25 038,32 euroa.

Vuosikatetta kertyi 459 216,59 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 136 347,16 euroa. Poistot tehtiin vuonna 2021 hyväksytyin poistosuunnitelman mukaisesti, jossa on suurempana eränä pappilan poisto, jota nopeutettiin 33,3 % mukaisesti kolmen vuoden ajalle ja vuonna 2023 pappila on poistettu taseesta kokonaan, koska pappila ei ole enää toimisto eikä toiminnallisessa käytössä vaan toimii ainoastaan arkisto- ja varastotilana.

Seurakunnan rahavarat vähenivät 127 402,81 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 626 781,55 euroa.

Suunnitelluissa investoinneissa oli uusi seurakuntakoti, joka on maksanut 4 380 101,49 euroa 31.12.2023 mennessä.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia toiminnan ja talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Muuramen seurakuntaan ja joista ei olisi vuoden 2024 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Muuramen seurakunnan talouden suunta on lähitulevaisuudessa tiukkeneva. Seurakuntakodin investointi on pienelle seurakunnalle suuri rasite poistojen ja lainanlyhennysten vuoksi.

Muuramen seurakunnan kirkollisveroprosentti on ollut 1,55 prosenttia jo vuodesta 2017 alkaen. Verotulot nousivat huomattavasti vuonna 2023, johtuen soteuudistuksen yhteydessä tehdyn verouudistuksen vaikutuksesta. Verotuloissa oli vuonna 2021 pieni notkahdus, mutta muuten aiemmat viisi vuotta (2019 – 2023) ovat olleet positiivisia verotulon kehityksen kannalta. Muuramen seurakunta ei lähtenyt laskemaan veroprosenttiaan, koska katsottiin parhaaksi seurata ensimmäinen vuosi, kuinka verolaskenta toimii ja samalla saatiin lisättyä seurakuntakodin investointiin omarahoitusosuutta, jolloin lainaa jouduttiin nostamaan arvioitua vähemmän sekä pystyttiin varautumaan inflaation aiheuttamiin hintojen ja palveluiden ostoista aiheutuneisiin lisäkustannuksiin. Muuramen kunnan asukasluku nousee koko ajan, mikä vaikuttaa positiivisesti myös seurakuntalaisten määrään, vaikka jäsenmäärän ennustetaan laskevan, ei se lähitulevaisuudessa vielä näy verotuloissa verotuloennusteen mukaan.

Muuramen seurakunnan talous näyttää vakaalta tiukkenevasta taloustilanteesta huolimatta. Toiminnan lisääntyessä pyritään saamaan toiminnalliselle puolelle vapaaehtoisia aktiiviseen toimintaan mukaan ja näin siellä pärjätään samalla henkilöstömäärällä. Kiinteistöpuolella 80 % työajalla ollut suntio kokoajaistettiin vuoden 2023 aikana sekä palkattiin määräaikaiseen työsuhteeseen vs. seurakuntas sihteeri/suntio, joka teki kirkkoherranvirastossa lomien ja sairauslomien sijaisuudet sekä kiinteistöpuolella lomien sijaisuudet. Sijaisuuksien jälkeen hän jäi suntion tehtäviin ja tarvittaessa tekee vuoroja kirkkoherranvirastossa edelleen. Syksyllä palkattiin kiinteistöpuolelle palkkatuella 18 h/vko:ssa avustava työntekijä. Loppuvuodesta valittiin ruoka- ja puhtauspalvelutyöntekijä, joka aloitti työt vuoden 2024 alusta. Kiinteistöpuolella työntekijäresurssit ovat nyt kohdillaan ja vapaat pystytään pitämään eikä ylityötä tarvitse tehdä.

Kiinteistöjä ylläpidetään tehtyjen kuntoarvioiden pohjalta, josta kiinteän ja irtaimen työryhmän esityksen perusteella, on kirkkoneuvosto päättänyt remontointi aikataulun. Kulttuuriperintöä vaalitaan suojellun kirkon kohdalla.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Kriisiytyvän seurakunnan mittareista toteutuu jo toisen kerran peräkkäin rahavarojen riittävyys, joka on vain 42 päivää 31.12.2023 (alle 90 päivää). Rahavarojen riittävyyttä pyritään parantamaan kiinteistöjen kuluja karsimalla, kun siirrytään uuteen seurakuntakotiin jää väistötilan vuokra pois ja pappilan myynnin jälkeen ei mene kuluja pappilan kiinteistöön. Tulopuolella on tuloja tulossa lisää uuden seurakuntakodin vuokrauksesta tilaisuuksiin. Koska uudelle seurakuntakodille pääsimme vasta aivan loppuvuodesta eivät nämä suunnitellut toimet ehtineet vuodelle 2023, mutta ovat odotettavissa vuonna 2024 ja näin saisimme nostettua rahavarojen riittävyyttä.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautaus-toimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävä hoidetaan hyvin eikä puutteita ole.

<p>1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta hoidetaan hyvin
<p>2. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvyn toimintakulttuuri 	Seurakunnan toimintaorganisaation perustehtävien mukaisessa toiminnassa ei ole puutteita. Jäsenmäärä on laskenut viimeisen viiden vuoden aikana 4,8 % ollen 7 351 jäsentä. Seurakunnassa otettu käyttöön Polku-malli ja toimintakulttuuri on uudistumassa.
<p>3. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	Johtaminen on johdonmukaista ja strategiset linjaukset ovat selkeät. Yhteistyötä tehdään muiden seurakuntien ja tuomiokapitulin kanssa.
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	Seurakunnan henkilöstön määrä on lisääntynyt toimintavuoden aikana. Työhyvinvointia tuetaan liikunta-/kulttuuriedulla sekä lounasedulla Edenred-mobiilisovelluksessa

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
<p>1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 322 869,43 euroa ylijäämäinen ja kirkollisveroprosentti on 1,55.</p>
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 4 311 101,21 euroa.</p>

kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	42 päivää, edellisinä vuosina ollut 74 pv (2022) ja 216 pv (2021)
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 59 % (kun vähennetään Toivakan ja Joutsan seurakuntien osuus palkoista sekä OPAS-hankkeen palkkakulut, joihin saadaan rahoitus muualta, on henk. kulujen osuus toimintakuluista enää 57 %) edellisinä vuosina 53 % (2022) 58 % (2021)

1.2. HALLINTO

Kirkkovaltuusto 2023 – 2026

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023 – 2024 on valittu Pirkko Hammaren ja varapuheenjohtajaksi Pasi Heikkilä. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja käsitteli 68 pykälää. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Aho Suvi-Jaana	5/5
Hammaren Pirkko, pjoht.	5/5
Heikkilä Pasi, varapjoht.	4/5
Jakobsson Maarit	3/5
Juujärvi Mikael	5/5
Juuti Asko	5/5
Kylmälahti Jani	3/5
Lahtinen Tommi	3/5
Lakka Tero	1/5
Majander Marjut	4/5
Minkkinen Pirjo	5/5
Niemelä Kirsi	5/5
Oksanen Aulikki	4/5
Pesonen Tommi	5/5
Rajala Arto	4/5
Roivainen Leena	4/5
Rousi Arttu	4/5
Salmela Matti	4/5
Tammivuori Elina	5/5
Tapiola Jukka 31.5.2023 -	0/4
Tähkääpää Aapo 1.1. – 30.5.2023	0/1
Vuorenmaa Kari	5/5
Wihinen Tommi	4/5
Äyräväinen Raine	3/5

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt viidessä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat: järjestäytyminen vaalituloksen mukaan, henkilövalinnat, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,55 % vuodeksi 2024. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025 – 2026 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin. Kirkkovaltuuston muita keskeisimpiä päätökset olivat: määräaikaisen seurakuntapastorin viran perustaminen (1.10.2023 – 30.9.2025), tilintarkastusyhteisön valinta vuosille 2023-2026, uuden srk-kodin av-urakoitsijan valinta, hautausmaakatselmus, hautausmaan ohjesääntö, hautainhoitorahaston ohjesääntö, taloussääntö, hallintosääntö, nuorten vaikuttajaryhmän valinta, hautasijamaksut, uuden srk-kodin lisä- ja muutostyöt, lisätalousarvio.

Aloitteet 2023

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita

Kirkkoneuvosto 2023 – 2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2023 – 2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja käsiteli 137 pykälää. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Heikki Myllykoski, kirkkoherra, puh, joht.	9/11
Juujärvi Mikael varapj.	9/11
Aho Suvi-Jaana	9/11
Jakobsson Maarit	8/11
Oksanen Aulikki	10/11
Rajala Arto	7/11
Tammivuori Elina	8/11
Vuorenmaa Kari	10/11
Äyräväinen Raine	9/11

Kirkkoneuvostossa on läsnäolo ja puheoikeus:

Pirkko Hammaren, kirkkovaltuuston puheenjohtajalla	11/11
Pasi Heikkilä, kirkkovaltuuston varapuheenjohtajalla	9/11

Hallintojohtaja Heikki Kangas toimi kirkkoneuvoston sihteerinä.

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2025 – 2026) käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 koulutussuunnitelman, työmuotojen toimintakertomukset vuodelta 2022 sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta, määräaikaisen seurakuntapastorin viran perustaminen (1.10.2023 – 30.9.2025), tilintarkastusyhteisön valinta vuosille 2023-2026, uuden srk-kodin av-urakoitsijan valinta, hautausmaakatselmus, hautausmaan ohjesääntö, hautainhoitorahaston ohjesääntö, taloussääntö,

hallintosääntö, nuorten vaikuttajaryhmän valinta, hautasijamaksut, uuden srk-kodin lisä- ja muutostyöt, lisätalousarvio.

Lisäksi omalla päätöksellä työntekijä rekrytoinnit, uuden srk-kodin kalusteiden ja keittiölaitteiden hankinnat.

Seurakunnan sisäinen hallinnoiminen

Kirkkoherra on kaikkien hengellisten työntekijöiden esimies, talouspäällikkö kiinteistöpuolen esimies ja hallintojohtaja taloushallinnon esimies.

Hallinnollinen johtoryhmä on toiminut koko vuoden. Hallinnollinen johtoryhmä käy läpi kirkkoneuvostoon tulevat asiat ennen neuvoston kokousta. Siihen kuuluvat kirkkoherra, hallintojohtaja, kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja kirkkovaltuuston ja -neuvoston varapuheenjohtajat.

Sisäisen tarkastuksen ryhmä

Sisäisen tarkastuksen jäsenet:

Pirkko Hammaren
Mikael Juujärvi
Matti Salminen
kirkkoherra ja hallintojohtaja.

Tarkastusryhmä ei kokoontunut vuoden 2023 aikana.

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastusryhmään

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden jäsenet:

Arttu Rousi
Aulikki Oksanen
Asko Juuti
Kn varapuheenjohtaja, Mikael Juujärvi
kirkkoherra, hallintojohtaja

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastusryhmä kokoontui yhden kerran vuonna 2023.

Edustus yhteisjohtokunnissa

Keski-Suomen IT-yhteistyöalueen yhteisjohtokunta

Muuramen seurakunnan edustaja Mika Ilvesmäki (Heikki Myllykoski).

Keski-Suomen kehitysvammaistyön yhteisjohtokunta

Muuramen seurakunnan edustaja Jari Raulo (varalla Eija Rantanen).

Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus ja palveleva puhelin

Muuramen seurakunnan edustajana Tommi Wihinen (varalla Leena Roivainen).

Jyväskylän seurakunta sairaalasielunhoidon yhteisjohtokunta

Muuramen seurakunnan edustajana Aulikki Oksanen (varalla Maarit Jakobsson).

Jyväskylän rovastikunta rovastikuntaneuvosto

- toiminta lakkautettu

Muuramen Koskikotisaatiön hallitus

Muuramen seurakunnan edustajana Matti Salmela (Pirkko Hammaren)

Tarkastajat

Tilintarkastaja: Valtuustokaudelle 2023 – 2026 tilintarkastajana toimi

Tilintarkastusyhteisö: KPMG Oy Ab
Vastuullinen tilintarkastaja
Esko Säilä, JHT, HT

Toimikunnat**Rakennustoimikunta**

Rakennustoimikunnan jäseninä ovat:

Pirkko Hammaren
Asko Juuti
Tommi Lahtinen
Matti Salmela
Kn varapuheenjohtaja, Mikael Juujärvi
Kv varapuheenjohtaja, Pasi Heikkilä
kirkkoherra ja hallintojohtaja

Rakennustoimikunta kokoontui kahdeksan kertaa vuonna 2023.

Työsuojelutoimikunta

Tarja Vilhuniemi, työsuojeluvaltuutettu
Päivi Honkonen, 1. varatyösuojeluvaltuutettu
Anna Karjalainen 2. varatyösuojeluvaltuutettu
Susanna Liikola, Kirkon Alat ry:n luottamusmies
Johanna Laasio, JUKO:n luottamusmies
Heikki Kangas, työsuojelupäällikkö

Työsuojelutoimikunta kokoontui 1 kertaa vuoden 2023 aikana.

Huomionosoitus toimikunta

Huomionosoitustoimikuntaa ei perustettu vuodelle 2023.

1.3. HENKILÖSTÖ

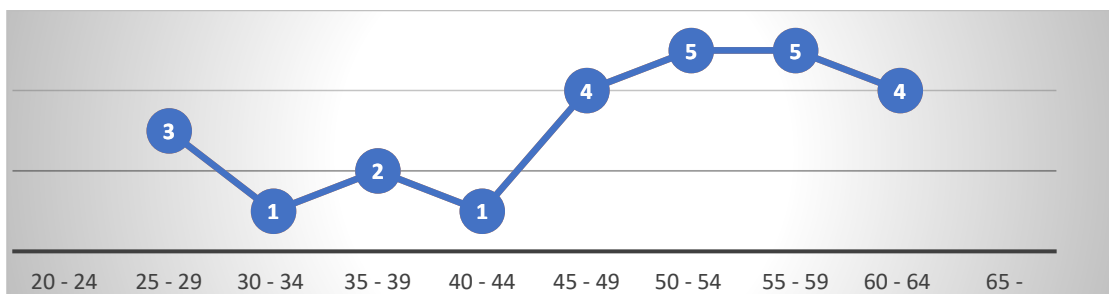
Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 25 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli 16 henkilöä, määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 9, heistä osa-aikaisia henkilöitä oli kaksi. Vakituksista naisia oli 11 ja miehiä 5. Määräaikaisissa virkasuhteissa työskenteli 8 naista ja yksi mies. Henkilöstön määrä on noussut kolmella henkilöllä vuonna 2023.

Lisäksi hautausmaalla, kiinteistöpuolella ja nuorisotyössä oli kausityöntekijöitä eripituisissa työjaksoissa sekä lapsityössä tarvittaessa kutsuttuja palkkiotoimisia lastenohjaajia.

Henkilöstön määrä työaloittain

Seurakuntapapisto	3
Kirkkokuusikot	2
Diakoniatyöntekijät	3
Nuorisotyöntekijät	4
Varhaiskasvatuksen työntekijät	3
Muut seurakuntatyöntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	4
Hautausmaatyöntekijät	1
<u>Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät</u>	<u>3</u>
<u>Yhteensä</u>	<u>25</u>

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 48,2 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Vuoden 2023 alussa palkattiin OPAS-hankkeelle kaksi osa-aikaista (50 % + 50 %) työntekijää ja joista toisen työaika koostui 50 % OPAS-hankkeesta ja 50 % diakoniatyöstä, joka oli Mannatuvan kehittämistä. Molemmat lopettivat keväällä ja hanke jäi kesken, kunnes syksyllä 2023 seurakuntasihteerin siirtyi OPAS-hankkeeseen ja hänen tilalleen palkattiin vs. seurakuntasihteerin. Edellisenä vuonna palkattiin tarvittaessa töihin tulevana vs. seurakuntasihteerin/suntio, jolle tehtiin vuonna 2023 määräaikainen työsopimus, koska säännöllistä työtä oli paljon sekä kirkkoherranvirastossa että suntion tehtävissä. Syksyllä aloitti palkkatuella 6 kuukauden määräaikainen ja osa-aikainen (18 h /viikko) avustava työntekijä kiinteistöpuolella. Joulukuussa diakoniatyö sai vahvistusta palkkatuetusta työntekijästä 10 kuukaudeksi, joka alkoi kehittämään Mannatuvan toimintaa jälleen. Joulukuun alusta pitkäaikainen kappalainen siirtyi toisen seurakunnan palvelukseen ja jäi palkattomalle virkavapaalle. Muuramen seurakunnan entinen kirkkoherra tuli avuksi toimituksiin ja jumalanpalveluksiin toimituspalkkioilla. Joulukuun alussa yksi työntekijä jäi perhevapaalle ja hänelle saatiin sijainen.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-992 832,52	-874 229,66	-825 342,24
Eläkekulut	-204 084,40	-179 796,06	-169 463,98
Muut henkilösivukulut	-21 038,74	-22 373,93	-25 404,68
Saadut henkilöstökorvaukset	7 104,31	14 463,98	14 228,75
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-0,17	0,32	0,00
YHTEENSÄ	-1 210 851,52	-1 061 935,35	-1 005 982,15
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-34 685,13	-24 411,35	-20 928,68
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-13 833,97	-18 922,75	-10 580,16
Työterveyshuolto	-47 449,83	-30 189,68	-22 880,67
YHTEENSÄ	-95 968,93	-73 523,78	-54 389,51

Henkilöstön koulutus

Henkilöstökoulutukseen käytettiin 1,39 % palkkamenoista (ei sis henkilösivukuluja). Koulutuksessa on paino ollut prosessoivissa koulutuksissa, jotka lisäävät ammattitaitoa ja auttavat pohtimaan omaa tapaansa tehdä työtä.

Koulutuksen rinnalla on työntekijöille tarjottu ryhmätyönohjausta ja yksilötyönohjausta sekä mentorointia oman työtapansa tutkimiseen ja työssä jaksamiseen. Työnohjausta ovat antaneet kirkon työnohjaajakoulutuksen käyneet alueen sairaalapapit ja perheasianneuvottelukeskukseen työntekijät sekä työnohjaajakoulutuksen saaneet työntekijät.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 248 päivää, kun määrä vuonna 2022 oli 695 päivää ja vuonna 2021 oli 290 päivää, joten sairauspoissaolojen määrä on laskenut edellisistä vuosista.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus 1.12.2021 alkaen Mehiläinen Oy kanssa.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin 3.–5.5.2024 virkistyspäivät Riikassa.

Henkilökunnan hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla henkilöstön käyttöön Smartum-seteleitä 400 €/vuosi.

Joulun alla oli yhteinen messu ja jouluruokailu

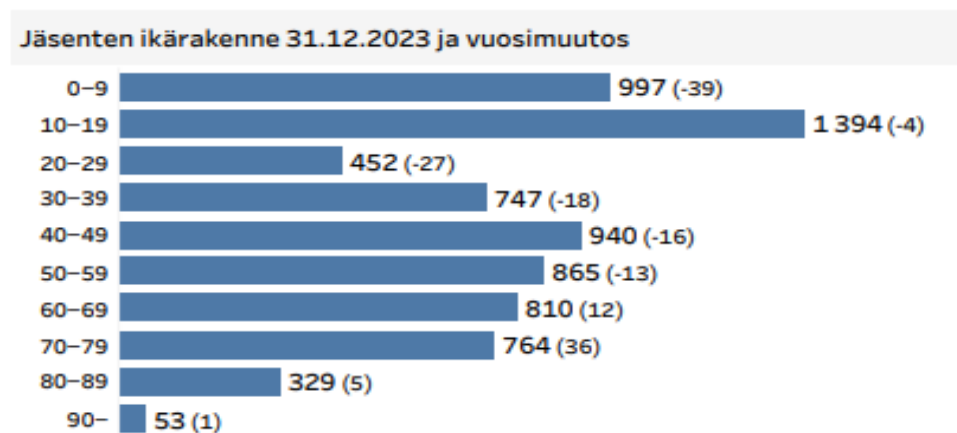
Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

	2023	2022	2021
Henkilöstökulut	1 210 851,52	1 061 935,35	1 005 982,15
Verotulot	2 319 546,15	2 025 463,60	1 980 762,16

Henkilöstökulujen osuus verotuloista	52,20 %	52,42 %	50,79 %
--------------------------------------	---------	---------	---------

Henkilöstökulujen määrä on viime vuosina noussut. Henkilöstökulujen osuus verotuloista on pysynyt suunnilleen samana, kun huomioidaan tulopuolelle tulleet Joutsan ja Toivakan seurakuntien osuudet taloushallinnon palkkakuluissa (vuonna 2023, 47 102,70 euroa), on henkilöstökulujen osuus verotuskuluista 50,17 %. Kun luvut otetaan suoraan toteumasta, on henkilöstökulujen osuus verotuloista noussut 0,22 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

1.4. JÄSENMAÄRÄ

Kastetut	73
Kuolleet	60
Liittyneet	37
Eronneet	109
Muuttoliike (+/-)	-4
Jäsenmuutos yhteensä	-63
Jäsenet 31.12.2022	7 414
Jäsenet 31.12.2023	7 351

Kirkkohallituksen jäsenennuste vuoteen 2033 saakka

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2022, henk. (7 351)	Muutos vuodesta 2023 %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2024	7 292	-59	-0,8	68,7

2025	7 229	-122	-1,7	67,6
2026	7 159	-192	-2,6	66,6
2027	7 082	-269	-3,7	65,6
2028	7 005	-346	-4,7	64,6
2029	6 919	-432	-5,9	63,5
2030	6 831	-520	-7,1	62,5
2031	6 740	-611	-8,3	61,6
2032	6 646	-705	-9,6	60,6
2033	6 554	-797	-10,8	59,7

1.5. SISÄINEN VALVONTA

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäinen valvonta tukee organisaatiota tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Toiminnassa on noudatettu Muuramen seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesääntöä, taloussääntöä sekä sisäisen valvonnan ohjeita hallinnon ja talouden hoidossa.

Muuramen seurakunnassa on olemassa 4.12.2017 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnassa on 22.6.2022 hyväksytty taloussääntö, jossa on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen. Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt on uusittu vastaamaan nykyistä organisaatiota. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Sisäisen valvonnan työkaluihin kuuluvat mm. ohjesääntöjen ajantasalla pitäminen ja niiden sisällön kehittäminen lainsäädännön ja kirkkohallituksen ohjauksen sekä käytännön kokemusten pohjalta. Seurakunnan käteiskassa tarkastetaan säännöllisin väliajoin. Talousarvion toteutumisesta on ohjeistettu työntekijöitä katsomaan raportit kuukausittain ja kirkkoneuvostolle esitetään raportit maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun toteutuman valmistuttua.

Seurakunnassa suoritetaan vuosittain kiinteän ja irtaimen omaisuuden katselmus ja hautausmaakatselmus. Vuonna 2021 seurakuntaan laadittiin pitkäaikainen kiinteistösuunnitelma.

Metsiä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaisesti ja henkilöstöä koulutetaan ja kehitetään suunnitelmallisesti. ATK-laitteita ja sisäistä tietoverkkoa hallinnoi JITA.

Riskien hallinnan järjestäminen

Muuramen seurakunnassa on arvioitu seurakunnan strategisia, toiminnallisia ja taloudellisia riskejä.

Riskienhallintatoimenpiteitä on tehty seuraavasti:

- Kiinteistöissä on pelastussuunnitelmat.
- Kirkossa käytetään led-kynttilöitä kaikkialla muualla paitsi alttarilla.
- Kirkollinen esineistö on inventoitu ja vakuutusarvot ovat kohdallaan.
- Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Mehiläinen Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan. Henkilökunnalle järjestettiin EA-koulutusta tarpeen mukaan.
- Kirkon remontista on lainaa ja uuden seurakuntatalon rakentamiseen nostetaan lainaa.
- Sijoituksia ei enää ole.
- Tietohallinnon palvelut hankitaan Keski-Suomen IT-alueelta, joilla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.
- Taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilövakuutukset sekä lisäksi henkilökunnan vapaa-ajan tapaturmavakuutus, josta on maksettu sijaisten palkkoja joka vuosi.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita. Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana neljä kertaa. Kassat tarkastettiin vuoden aikana kerran ohjeistuksen mukaisesti.

1.6.TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut

Muuramen seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista pieneni edellisestä vuodesta ja toimintatuotoilla saatiin katettua enää 10,45 % toimintakuluista.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %, joka kertoo tilikauden tuottojen olleen vähintään kulujen suuruiset. Seurakunnan vuosikate pieneni edellisestä vuodesta, mutta riitti hyvin kattamaan myös poistot.

Vuosikatteen euromäärää seurakunnan jäsentä kohden käytetään tunnuslukuna tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Tunnusluvulla voidaan seurata oman seurakunnan talouden vahvistumista tai heikkenemistä. Tunnusluku osoittaa seurakunnan talouden heikentyneen kertomusvuoden aikana.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	10,45	29,58
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	336,80	498,85
Vuosikate (€/jäsen)	62,47	90,68

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat vähenivät 127 402,81 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 626 781,55 euroa. Investoinnit, uuden seurakuntakodin rakentamisen on maksanut 4 380 101,49 euroa 31.12.2023 mennessä. Tunnusluku investointien tulo-rahoitus-% oli 15,94 prosenttia, mikä tarkoittaa, että seurakunta on pystynyt sen verran rahoittamaan investointia tulo-rahoituksella.

Rahavarojen riittävyys on 42 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää kolmena peräkkäisenä vuotena).

Muuramen seurakunnalla on Kirkon peruskorjauksesta lainaa 31.12.2023 jäljellä 111 111,09 euroa seurakuntakodin lainaa 2 500 000,00 euroa Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman, korkojen ja lyhennysten maksuun, tunnusluvun ollessa yli kaksi, kertoo se seurakunnan hyvästä maksukyvyistä.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulo-rahoitusprosentti (%)	15,94	47,79
Rahavarojen riittävyys (pv)	42	74
Lainanhoitokate	2,07	11,50

Investointien tulo-rahoitusprosentti, %, (= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv (= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$)

Lainanhoitokate (= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 9 165 192,99 euroa. Tase suureni 2 695 011,97 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 8 362 002,27 euroa, rakennusten tasearvo väheni poistojen vuoksi 136 347,16 euroa, investointien osuus lisääntyi 2 881 474,81 euroa. Vaihtuvat vastaavat, saamiset ja sijoitukset olivat 106 299,08 euroa. Rahaa oli tilikauden lopussa 610 181,55 euroa ja ne vähentyivät 127 402,81 eurolla. Oma pääoma kasvoi 322 869,43 euroa eli vuoden 2023 ylijäämän verran.

Muuramen seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Rahoitusvarallisuus on negatiivinen, johtuen lainan nostosta. Seurakunnan laina määrä nousi 2,5

miljoonaa euroa, joka nosti suhteellista velkaantuneisuutta. Muuramen seurakunta on vakavarainen, vaikka velkaa on jouduttu ottamaan seurakuntakodin rakentamiseen ja vanhaa velkaa kirkon peruskorjauksesta on vielä reilu 100 000,00 euroa. Verotulot riittävät kattamaan edelleen toiminnan, lainojen lyhennykset ja kasvaneet poistot.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	65,90	88,37
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	-323,39	6,03
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	112,72	26,32
Lainakanta (€/jäsen)	355,20	22,55

Omavaraisuusaste, %, (= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosopimusten pää-omat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$)

1.7. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYKSI JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEEKSI

Tilikauden tulos on 322 869,43 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 322 869,43 euroa kirjataan taseen pääoman tilille: Tilikauden ylijäämä/alijäämä.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 4 311 101,21 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	174 764,00		174 764,00	213 828,74	-39 064,74	122,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 979 669,00	-70 000,00	-2 049 669,00	-2 047 081,48	-2 587,52	99,9

Toimintakate 1	-1 804 905,00	-70 000,00	-1 874 905,00	-1 833 252,74	-41 652,26	97,8
Toimintatuotot (sisäiset)				513 595,37	-513 595,37	0,0
Toimintakulut (sisäiset)				-513 595,37	513 595,37	0,0
Toimintakate 2	-1 804 905,00	-70 000,00	-1 874 905,00	-1 833 252,74	-41 652,26	97,8
Poistot ja arvonalentumiset	-138 355,00		-138 355,00	-136 347,16	-2 007,84	98,5
Laskennalliset erät				-334 322,94	334 322,94	0,0
Sisäiset korkokulut				-123 340,87	123 340,87	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-210 982,07	210 982,07	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-1 943 260,00	-70 000,00	-2 013 260,00	-2 303 922,84	290 662,84	114,4

HALLINTO (pääluokka 1)

Luottamustoimi 1011010110

Tehtävä

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Muuramen seurakunnan talousarvion sitovuustaso kirkkoneuvoston osalta on kirkkovaltuustoon nähden pääluokkataso/toimintakate (ulkoinen) ja työalojen osalta on kirkkoneuvostoon nähden toimintakate (ulkoinen).

Taloushallinto 1011050000, vuoden 2023 alusta lisättiin kirkkoherranviraston kustannuspaikan tulot ja kulut

Tehtävä

Taloushallinnon tehtävänä on hoitaa Muurame-Toivakka-Joutsa seurakuntien yhteisen taloustoimiston asiat Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtävälle kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Kirkkoherranvirasto toimii seurakuntatoimistona ja sen tehtävä on palvella seurakuntalaisia ja työntekijöitä yhteisissä asioissa. Seurakuntatoimistosta varataan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävaraukset, hoidetaan asiakaspalvelu, tiedottaminen omista asioista ja hoidetaan yleiset toimistotehtävät. Tehtävälle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman ja Statuksen käyttömenot, toimintavakuutukset, henkilöstön koulutus, virkistys, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut sekä kulttuuri- ja liikuntasetelit

Sijaisuudet

Seurakuntasihteerin lomat, koulutus yms. päivät sijaisti palkattu vs. seurakuntasihteerin/suntio, jonka työaika jaettiin tarpeen mukaan kirkkoherranviraston ja kiinteistöpuolen tehtävien kanssa.

Kirkonkirjojenpito 1011070140

Tehtävä

Työalan tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestökirjapitoon liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteriltä

.

**Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen
TALOUSHALLINTO 1011050000**

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	Kummiuden sisällön avaaminen perheille keskustelujen yhteydessä. Tiedon lisääminen nettisivuille. Kummipäivien markkinointi. Virastokäynneistä tehdään mahdollisimman hyvä kokemus ja annetaan tietoa myös toiminnastamme.	Kummiuden merkityksen oivaltaminen. Positiivinen mielikuva seurakunnasta, hyvä kokemus.	Kummiuden sisällön kertomisessa vielä parantamisen varaa. Virastokäynnit vaikuttaneet olleen positiivisia kokemuksia.
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	Virastossa jaetaan tietoa olemassa olevasta toiminnastamme ja ohjataan ihmisiä eteenpäin.	Seurakuntalainen saa tukea uskoonsa toiminnan ja keskustelujen kautta.	Kerrottu kiinnostuneille seurakunnan toiminnasta ja tapahtumista sekä osallistuttu toiminnasta viestimiseen esim. päivittämällä nettisivuja ja laittamalla ilmoituksia näkyviin.
VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	Virasto toimii viestijänä eri työmuotojen toiminnasta ja tarvittaessa työmuotojen välillä	Olemassa oleva toiminta, koulutus ja ideat tulevat näkyväksi	Tämä toiminut ihan hyvin. Virasto toiminut informaation välittäjänä, puolin ja toisin.

	VUOSI 2023	VUOSI 2024	VUOSI 2025
TEEMA JA PAINOPISTEET:	Virasto uudessa seurakuntakodissa		

Käyttötalousosa pääluokkataso Hallinto tulosityksittäin

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
101 - Hallintoelimet						
Toimintakulut (ulkoiset)	-17 500,00		-17 500,00	-13 087,66	-4 412,34	74,8
Toimintakate 1	-17 500,00		-17 500,00	-13 087,66	-4 412,34	74,8
Toimintakate 2	-17 500,00		-17 500,00	-13 087,66	-4 412,34	74,8
Laskennalliset erät				13 087,66	-13 087,66	0,0
Sisäiset vyörytyserät				13 087,66	-13 087,66	0,0
Työalakatete (ulkoiset ja sisäiset)	-17 500,00		-17 500,00	0,00	-17 500,00	-0,0
105 - Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	41 400,00		41 400,00	58 213,80	-16 813,80	140,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-361 300,00	-63 000,00	-424 300,00	-427 282,69	2 982,69	100,7
Toimintakate 1	-319 900,00	-63 000,00	-382 900,00	-369 068,89	-13 831,11	96,4
Toimintakate 2	-319 900,00	-63 000,00	-382 900,00	-369 068,89	-13 831,11	96,4
Laskennalliset erät				369 068,89	-369 068,89	0,0
Sisäiset vyörytyserät				369 068,89	-369 068,89	0,0
Työalakatete (ulkoiset ja sisäiset)	-319 900,00	-63 000,00	-382 900,00	-0,00	-382 900,00	0,0
107 - Kirkonkirjojenpito						
Toimintakulut (ulkoiset)	-21 750,00		-21 750,00	-16 898,20	-4 851,80	77,7
Toimintakate 1	-21 750,00		-21 750,00	-16 898,20	-4 851,80	77,7
Toimintakate 2	-21 750,00		-21 750,00	-16 898,20	-4 851,80	77,7
Laskennalliset erät				-4 607,35	4 607,35	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-4 607,35	4 607,35	0,0
Työalakatete (ulkoiset ja sisäiset)	-21 750,00		-21 750,00	-21 505,55	-244,45	98,9

Käyttötalousosa pääluokkataso Hallinto yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	41 400,00		41 400,00	58 213,80	-16 813,80	140,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-400 550,00	-63 000,00	-463 550,00	-457 268,55	-6 281,45	98,6
Toimintakate 1	-359 150,00	-63 000,00	-422 150,00	-399 054,75	-23 095,25	94,5
Toimintakate 2	-359 150,00	-63 000,00	-422 150,00	-399 054,75	-23 095,25	94,5
Laskennalliset erät				377 549,20	-377 549,20	0,0
Sisäiset vyörytyserät				377 549,20	-377 549,20	0,0
Työalakatete (ulkoiset ja sisäiset)	-359 150,00	-63 000,00	-422 150,00	-21 505,55	-400 644,45	5,1

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (Pääluokka 2)
JUMALANPALVELUSELÄMÄ 1012010201

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
<p>TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 10-messut 2. AIR-messut 3. Erityiset jumalanpalvelukset 4. Koulujen jumalanpalveluslämä 5. Laitosten jumalanpalveluslämä 	<ul style="list-style-type: none"> - Jumalanpalveluslämä on monimuotoista ja seurakunta kokoontuu erilaisissa yhteyksissä luontevasti yhteen - Jumalanpalveluslämä kulkee koko POLUN läpi - Jumalanpalveluslämä ”normalisoituu” osaksi yhteisön elämää 	<p>Muuramen seurakunnan messutoiminta oli vuonna 2023 laajaa ja monipuolista huolimatta tilarajoituksista. Vietimme kirkossa useita sekä kaikkia ikäryhmiä yhdessä että eri ikäryhmille erityisesti kohdennettuja palveluksia. Lukuisia jumalanpalveluksia ja hartauksia pidettiin myös Srk-majalla, Mehtolassa, Kinkomaan kerhotiloissa, kouluissa, Nuorisoseurantalolla, luonnossa jne.</p>
<p>SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 10-messut 2. AIR-messut 3. Erityiset jumalanpalvelukset 4. Koulujen jumalanpalveluslämä 5. Laitosten jumalanpalveluslämä 	<ul style="list-style-type: none"> - liturgiassa ja opetuksessa on läsnä uskon keskeisiä elementtejä 	<p>Muuramen seurakunnan jumalanpalvelukset ovat korkeatasoisia niin musiikillisesti kuin opetuksellisesti. Kaiken jumalanpalveluselämän keskiössä on evankeliumi; eri jumalanpalveluksiin ammennamme sopivasti varioiden kirkkomme rikkaasta perinteestä.</p>

VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luottamushenkilöille jumalanpalveluselämän peruskurssi 2. Messuavustajakoulu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vapaaehtoisten palvelutehtävien ja -vastuiden laajentaminen 	<p>Luottamushenkilöille suunnattua kurssiä jäi kuluvalle vuodelle.</p> <p>Messuavustajakoulu painottui vuonna 2023 AIR-messuissa toimivien tiimiläisten kouluttamiseen. Aktiivisia AIR-tiimiläisiä on listoilla lähes 60 ja jokaisessa messussa on toteuttajina +/- 30 vapaaehtoista. Kiinnostusta perinteiseen messuavustajakoulutukseen on ollut valitettavan vähän, joten koulutusta ei järjestetty.</p>
---	--	---	---

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPIS-TEET:	Jumalanpalveluselämä uudessa seurakuntakodissa	Jumalanpalvelusyhteisön rakentaminen jumalanpalveluselämän ympärille	Seurakuntalaisuus yhteisössä

HAUTAAN SIUNAAMINEN 1012020202

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hautaamisen polun yksinkertaistaminen 2. Hautauksen ”polun” auki kirjoittaminen muistilistaan 	<ul style="list-style-type: none"> - hautajaisten järjestäminen helpottuu ja tukee surussa - viestintä on ajantasaisista ja helposti löydettävissä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hautaamisen polku on hyvällä mallilla, kuitenkin hautaamisen ”kaarta” tulee pohtia 2. Materiaali ja ohjeistus on tehty
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varaamme omaisten kohtaamiseen aikaa 2. Huomiomme omaiset hautajaisten jälkeen 	<ul style="list-style-type: none"> - tuemme omaisia surussa kokonaisvaltaisemmin - jälkihoito tukee suruprosessia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kohtaamiset ovat olleet merkityksellisiä 2. Hautajaisten jälkeinen kontaktointi vaatii lisäkehittämistä
VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pyrimme tarjoamaan seurakuntalaisille palvelutehtäviä myös hautaan siunaamisessa (esim. kantajapalvelu yms.) 2. Kriisikoulutus työntekijöille 	<ul style="list-style-type: none"> - seurakuntalaiset mukana koko POLUSSA - työntekijöillä ajantasaiset valmiudet kohdata surevia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Palvelutehtävien tarjoamisen ja kouluttaminen vaatii kehittämistä 2. Kriisikoulutus jäi järjestämättä, mahdollisesti tulevaisuudessa laajempi koulutus

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPISTEET:	Hautaamisen polun kehittäminen	Hautaamisen polun kehittäminen	Hautaamisen polun kehittäminen

MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET 1012030203

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
<p>TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p>	<p>1. Kirkollisissa toimituksissa kohtaamme seurakuntalaisia laadukkaasti 2. Panostamme toimituskeskusteluihin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - positiivinen kuva seurakunnasta vahvistuu - kohtaaminen luontevoituu 	<p>1. Hyvin hoidetut toimitukset sitouttavat ihmisiä seurakuntaan ja luovat positiivista kuvaa seurakunnasta; avainsanoja henkilökohtaisuus ja läsnäolo 2. Toimituskeskustelut ovat merkittävä osa toimituksen kokonaisuutta, luovat pohjan toimitukselle</p>
<p>SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)</p>	<p>1. Toimituskeskusteluissa opetamme toimitusten teologiasta ja merkityksestä vahvemmin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ihmisten sitoutuminen kasvaa • toimitusten merkityksen ymmärtäminen vahvistuu 	<p>1. Perustiedot toimitusten merkityksestä heikkenemässä, tarvitaan selkeää opetusta ja ohjausta</p>
<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)</p>	<p>1. Kastekoteihin tietopaketti seurakunnasta, kasteesta ja kummiudesta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärrys kasteesta ja kummiudesta vahvistuu 	<p>1. Tietopaketin valmistaminen vaiheessa</p>

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPISTEET:	Kummiuden merkitys polulla	Kummius nuoren elämässä	Kummius elämänmittaisena kutsumuksena

AIKUISTYÖ 1012040205

<p>TEEMA: <i>Evankeliumi, opetus ja rukous kaiken toiminnan keskiössä</i></p>	<p>TOIMINTA: <i>Kaikki toiminta nousee seurakuntalaisten tarpeista, ohjenuorana lähimmäisen rakkaus ja tasa-arvo, päämääränä Kristuksen kirkastaminen</i></p>	<p>TAVOITELTU VAIKUTUS: <i>Hengellisen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisääntyminen, rohkeus elää todeksi kristinuskon ilosanomaa arjessa ja juhlassa</i></p>	<p>ARVIOINTI: <i>Seurakuntalaisten keskinäinen sitoutuneisuus, sitoutuneisuus seurakunnan toimintaan sekä kasvuun kristittyinä> missionaarisen näyn kasvu</i></p>
<p>TAVOITTTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Murusia illat, naisten retriitit, miesten päivät, parisuhdepäivät (ja mahd. kurssit), toiminnalliset piirit senioreille, nuotio- ja saunaillat kaikenikäisille, pihajuhla, gospeljumppa, popup -kahviotoiminta (+ muu lisääntynyt yhteistyö Mannatuvan kanssa) - musiikilliset rukousillat (Majatalo ym.) - yhteiskristillisen Supermix-toiminnan yhteyteen kehitettävä aikuistoiminta - kaikki AIR-toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - rohkaista, eheyttää, auttaa seurakuntalaisia ja kaikkia paikkakuntalaisia heidän elämänsä erilaisissa tilanteissa - madaltaa seurakunnan toimintaa osallistumisen kynnyksestä, herättää kiinnostusta kristinuskoon ja sen todeksi elämiseen arjessa 	<p>Murusia-iltoja on järjestetty yhdessä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Illat ovat olleet todistuksellisia puheenvuoroja Jumalan johdatuksesta, musiikkeineen ja Raamatun teksteineen.</p> <p>Miestenpäiviä ja naisten päiviä on järjestetty yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Pääpaino näissä päivissä on ollut yhteisöllinen kohtaaminen.</p> <p>Toiminnalliset piirit senioreille Mehtolassa ja Kinkomaalla ovat olleet yhteisen kokoontumisen paikka niin hengellisesti kuin sosiaalisestikin.</p> <p>Nuotio- ja saunailloissa kohdattiin ihmisiä 8-30 henk./kerta, niin kuin muissakin piireissä/tapahtumissa. Näissä kaikissa on ollut oma pieni</p>

		<p>kävijäjoukkonsa. Haasteena, miten saada mukaan eri-ikäisiä, myös nuorempaa kävijäjoukkoa?</p> <p>Parisuhdetapahtumista suosituin oli parisuhdepäivä. Lastenhoidon järjestämisellä koulutuksen ajaksi on suuri merkitys. Yhteistyötä lisättiin perhekeskuksen kanssa, mutta henkilövaihdosten takia se ei käytännössä käynnistynyt suunnitellusti.</p> <p>Parisuhteen kuntokartoituskeskusteluihin on hakeutunut myös nuorempia aikuisia pareja. Yksi vapaaehtoistoimija tuli toimintaan mukaan.</p> <p>Yli 90 v. kotikäyntipyynnöjä ei ole tullut kovinkaan monta. Koskikodilla järjestettiin yhden isommat juhlat kaikille siellä olleille.</p> <p>Ystäväpalvelutoimintaan on tullut uusia toimijoita mukaan HYKARI-hankkeen yhteistyön tuloksena.</p> <p>Nuorten aikuisten toiminta ei nyt ottanut tuulta alleen. Kiinnostus toimintaa kohtaan oli vähäistä.</p>
--	--	--

			<p>Vuoden alusta alkaneen Gospeljumpan ryhmäkoko vaihtelee (6-15/vko). Kävijät kokevat jumpan sekä fyysisesti että hengellisesti voimaannuttavana.</p> <p>Mannatuvan ja OPAS-hankkeen kanssa kokeillut 3 AIR-diakoniailltaa olivat suosittuja ja palaute kaikin puolin hyvää, kävijöitä oli kolmessa illassa yht. 130 henkeä.</p> <p>AIR-pihajuhlaan osallistui jälleen n. 120 henkeä, kynnyks kirkolle tuloon on matala ja mukana olleista perheistä muutaman on jäänyt meille aktiiveiksi. EtCetera-kuoron ja Simojoen Majataloilta syksyllä täytti kirkon ääriään myöten, ilta oli sekä kutsuva, syventävä että varustava.</p> <p>Kaavailtu aikuistoiminta SUPERMIX-tapahtuman yhteyteen todettiin tarpeettomaksi.</p>
--	--	--	---

<p>SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Raamattupiirit ja solut (myös netissä), AIR-illat (kaikki AIR-toiminta), Krito-ryhmät, Alfa-kurssi, AITO-illat, luentosarja kristinuskon perusteista, laitoshartaudet, retriittitoiminta, perjantairukousryhmä sekä muut WA-rukouspiirit - Erityisesti evankeliointia painottavat tapahtumat ja tempaukset - Messy Church (toiminnallinen opetuskonsepti leikki- ja kouluikäisille) toiminnan lanseeraus ja kehittäminen AIR-toiminnan yhteyteen houkuttamaan ja sitouttamaan perheitä mukaan toimintaan 	<p>Luoda elinvoimainen ja ulospäinsuuntautuva uskonyhteisö, jossa Jumalan rakkaus ja armo tulevat aidosti todeksi ja näkyviksi. Uskon oppia ja Raamattua opetetaan ja opitaan aktiivisesti ja sen sisäistäminen näkyy omassa elämässä. Seurakunta ja sen toiminta tukee ja mahdollistaa näkyvän ja näkymättömän muutoksen parempaan ihmisten elämässä – ja myös haastaa muutokseen.</p>	<p>KRITO-ilta ja -ryhmä on vakiintunut omaksi sielunhoidolliseksi toiminnaksi. Keskiössä on kristillinen toivon näkökulma. Teemat vaihtuvat vuosittain. Rukouskävelyt keskustassa, eivät houkuttaneet. Tulevana vuonna siirrymme toisaalle kävelemään. Hiljaisuudenretriittipäivä sai hyvää palautetta, tosin kävijäkunta oli vielä pieni. Rento taideraamis kokosi ensimmäisenä syksynä oli 3-8 kävijää/kerta. Työskentely tarkoituksena oli syventää henkilökohtaista hengellistä kokemusta ja ymmärrystä Raamatun sanomasta ja antaa tilaisuuden hengelliseen pohdintaan ja meditaatioon taideterapeuttisin keinoin. Pyhän äärellä laitoshartaudet osallistujajoukko on ollut runsaslukuinen. Mukana toiminnassa myös vapaaehtoinen. Messy Church toiminta ei onnistunut, koska</p>
--	--	---	--

		<p>jokainen ohjaaja halusi toteuttaa hartaushetket omalla tavallaan. Lisäksi toimitilat eivät taipuneet konseptin mukaiseen toimintaan. Lisäksi vapaaehtoisten mukaan rekrytointi on ollut haasteellista.</p> <p>Koulutuspäivä vapaaehtoisille pyhäkouluopettajille kokosi lähinnä jo toiminnassa olevia nuoria, jotka pääosin kuitenkin olivat liian nuoria kantamaan vastuuta pyhäkoulutoiminnan järjestämisestä. Lisäksi koin, että tämä toiminta ei ollut oikein minun tehtävänkuvan mukaista toimintaa.</p> <p>Kaikki AIR-toiminta (AIR-Raamis Kinkomaalla, AIR-illat eri kodeissa, nettirukouspiiri sekä toiminnan alle lukeutuvat luento- ja opetusillat) vakiinnuttivat asemansa vuoden 2023 aikana. Kiinnostus Raamatun lukemiseen, opiskeluun ja opetukseen on lisääntynyt seurakuntalaisten keskuudessa.</p>
--	--	---

			Soluntoiminnan ja opetuslapseuspolun kehittäminen eri ikäkausille on siirtynyt ja siirtyy tuleviin kausiin.
VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	<ul style="list-style-type: none"> - Krito-ohjaajien osallistuminen kesäpäiville (2023/24) solun vetäjille omat kokoontumiset ja ekskursion (2 krt/v.), kurssi- ja tapahtumavapaaehtoisten tuki ja koulutus (Alfa, L10T) - AIR-tiimiläisille ja tiiminvetäjille virkistyspäivät - AIR-ohjausryhmän hengellisen yhteisön kehittämiseen ja kasvuun tähtäävä erityiskoulutus (Spirit-yhteisöhautomo sekä erityiset koulutuspäivät) - RUKOUSYHTEYS 	Vahva vapaaehtoistoimijoiden joukko, joka jakaa yhteisen näyn evankeliumin ulospäinsuuntautuvasta, yhteisöä pyyteettä palvelevasta ulottuvuudesta Jumalan armosta, ilosta ja rakkaudesta käsin.	<p>Mm. ystävätoimijoiden, KRITO-ohjaajien kiinnostus yhteisiä virkisty/koulutuspäiviä kohtaan ollut vähäistä. Nuoria aikuisia ei saatu sitoutettua toimintaan mukaan vastuunkantajiksi/toiminnan kehittäjiksi.</p> <p>AIR-tiimiläisille järjestettiin kaksi virkistyspäivää ja kaksi koulutusviikonloppua (Learning Community) sekä erilaista kurssitusta, joka on motivoinut ja varustanut tiimiläisiä. Vuodelle 2024 lisätään koulutusta ja leiripäiviä. Alfa- ja L10-koulutukseen ei v. 2023 ollut tarvetta.</p>

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPIS-TEET:	Elävä uskon yhteisö > uskon todeksi elämäinen arjessa > uusi rohkeus	Terveemmät ihmissuhteet, parempi arjen hallinta, onnellisempi elämä > usko Jeesukseen saa näkyä ja on hyvä juttu!	Uskon tuoma vapaus ja keskinäinen luottamus sekä kasvava vastuu koko yhteisön hyvinvoinnista

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	Tuetaan eri tiimien viestintää, koulutetaan työntekijöitä viestimään yhä paremmin. Tavoittavan toiminnan viestiminen tapahtuu mahdollisimman laajasti - monikanavaviestintä. Etsitään uusia tapoja viestinnän tavoittaa seurakuntalaisia.	Viestintä nivoutuu osaksi toimintaa sen kaikissa vaiheissa. Omaan työhön liittyvä viestintä kuuluu kaikille työntekijöille, ts. työn organisoinnissa tämän asian entistä selkeämpi huomioiminen – luonteva osa työtä. Samalla tavoitellaan vapaaehtoisten entistä suurempaa panosta viestinnässä.	<ul style="list-style-type: none"> - lehti-ilmoituksia koskeva ohjeistus vaatii tarkastelua ja linjausta - striimauksen kehittäminen vaiheessa
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	Tuetaan eri tiimien viestintää, koulutetaan työntekijöitä viestimään yhä paremmin. Syventävän toiminnan viestinnän avaaminen: Mitä viestintää tarvitaan? Miten viestintä suunnataan? Mitä viestintäalustoja käytetään?	Viestintä nivoutuu osaksi toimintaa sen kaikissa vaiheissa. Omaan työhön liittyvä viestintä kuuluu kaikille työntekijöille, ts. työn organisoinnissa tämän asian entistä selkeämpi huomioiminen – luonteva osa työtä. Samalla tavoitellaan vapaaehtoisten entistä suurempaa panosta viestinnässä.	<ul style="list-style-type: none"> - nettisivuja tulee päivittää säännöllisemmin - nettisivuille enemmän uskonperusteisiin liittyvää materiaalia
VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	Tuetaan tiimien viestintää, koulutetaan työntekijöitä viestimään yhä paremmin. Varustavan toiminnan viestintätarpeen tarkentaminen ja selkeyttäminen. Mitä viestintää tarvitaan? Miten viestintä suunnataan? Mitä viestintäalustoja käytetään?	Viestintä nivoutuu osaksi toimintaa sen kaikissa vaiheissa. Omaan työhön liittyvä viestintä kuuluu kaikille työntekijöille, ts. työn organisoinnissa tämän asian entistä selkeämpi huomioiminen – luonteva osa työtä. Samalla tavoitellaan vapaaehtoisten	<ul style="list-style-type: none"> - tarvitaan striimauskoulutuksen säännöllinen järjestäminen - tarvitaan viestintätyöryhmä

		entistä suurempaa panosta viestinnässä.	
--	--	---	--

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPIS-TEET:	Elävä uskon yhteisö > uskon todeksi elämäinen arjessa > uusi rohkeus	Terveemmät ihmissuhteet, parempi arjen hallinta, onnellisempi elämä > usko Jeesukseen saa näkyä ja on hyvä juttu!	Uskon tuoma vapaus ja keskinäinen luottamus sekä kasvava vastuu koko yhteisön hyvinvoinnista

MUSIIKKI 1012200220

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
<p>TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p>	<p>-musiikki tavoittaa 'vauvasta vaariin': -muskarit -kuorot -bänditoimintaa nuorille ja aikuisille -rippikoulu – nuoret -konsertit -jumalanpalvelukset</p>	<p>-kuorot ja muusikot jumalanpalveluselämässä näkyvästi mukana -kanttorit mukana seurakunnan toiminnassa myös kuorolaisten ja muiden musiikkivapaaehtoisten kanssa -musiikki kuuluu ja näkyy jumalanpalveluksissa ja musiikkitilaisuuksissa laajemmin myös striimin kautta -Muskareiden kautta tavoitetaan matalalla kynnyksellä lapsiperheitä, myös niitä, jotka eivät mahdollisesti löydä vielä tietään muuhun seurakunnan toimintaan.</p>	<p>-kuorolaiset ja muut muusikot olleet kiitettävästi mukana jumalanpalveluselämässä -nuorten messut muutaman kerran vuodessa, nuoret itse mukana musisoimassa -muskarien kävijämäärät kasvaneet, kerätty palaute oli erittäin hyvää Konsertteja järjestettiin monipuolisesti: -kesän kahvikonserttisarja onnistui hyvin -toistamiseen järjestetyt Groovit joululaulut keräsivät kirkon täyteen ja muusikot ja kuorolaiset olivat innostuneesti mukana. (Muuramelaisessa iso juttu) - Kirkon kvartetin konsertit keväällä ja syksyllä tavoitti hyvin ihmisiä ja palaute oli kiitollista -muut konsertit onnistuivat hyvin</p>

<p>SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)</p>	<p>-harjoitellaan ja esiinnyttään säännöllisesti ja suunnitelmallisesti -tavoitteellista musiikkikasvatusta musiikin ilon kautta! -näymme somessa: Facebook, Instagram -kutsutaan ihmisiä mukaan- henk.koht. ja ilmoitusten kautta - Virsien ja hengellisten laulujen yhteislauluiltoja eri teemoilla -kouluyhteistyö: virsitunnit yms. alakouluissa, koululuokkien vierailut kirkossa -ukulelen ja /tai muun instrumentin koulutuspäiviä seurakuntalaisille - Erityismessut (Taizé-messu, Suomalainen messu, kansanmusiikkimessu) - Muskarikirkko kerran kaudessa lapsityön kanssa</p>	<p>-musiikissa mukana olevat ihmiset kokevat laulamisen ja musisoinnin palkitsevaksi ja voimaantuvat laulun ja musiikin avulla (messuyhteys) -kokevat kuuluvansa vahvemmin seurakuntayhteyteen - Muskarit ja lapsikuoro tukevat perheiden kristillistä kasvatustyötä. Lapsi saa kokea olevansa Jumalan silmissä rakas ja tärkeä, oppii lapsilähtöisesti uutta rukouksesta ja kirkkovuodesta.</p>	<p>-kuorolaiset harjoittelivat säännöllisesti ja tavoitteellisesti ja osallistuivat ilolla jumalanpalveluse lämään ja muuhun toimintaan -Muskarikirkot tavoittivat niitä perheitä, joille sunnuntaijumalan palvelus on vieras. -Lapsikuoroa ei saatu aloitettua tilan ja ajan puutteen vuoksi. -Virsitunnit alakouluissa toteutuivat osassa kouluja ja vaikuttivat olevan opettajien mielestä mielekkäitä. Lapset osallistuivat tuntien tehtäviin innokkaasti. -Erityismessut tukivat jumalanpalveluse lämän moninaisuutta. Kansanmusiikki messu toteutettiin yhdessä Korpilahden pelimannien kanssa. Kansanmusiikki messu on tärkeää sidosryhmäyhteistyötä - Perhejumalanpalvelusten</p>
--	---	---	---

			<p>musiikissa huomioitiin erityisesti pienet osallistujat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutuspäivää ei ehditty järjestää. <p>Kehitteillä seuraavaa vuotta varten.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Taize-messut kerran kaudessa toteutuivat
<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)</p>	<p>-kuorot ja muusikot jumalanpalveluselämässä näkyvästi mukana</p> <ul style="list-style-type: none"> -kanttorit mukana seurakunnan toiminnassa myös kuorolaisten ja muiden musiikkivapaaehtoisten kanssa -kanttorit ovat mahdollistajina musiikin vapaaehtoisille ottaa vastuuta- kiinnostava toiminta ja hyvän toimintaympäristön luominen tärkeää sitoutumiselle 	<p>-musiikki tärkeässä osassa jumalanpalveluselämässä</p> <ul style="list-style-type: none"> -evankeliumia musiikin kautta! -kanttori tekee itsensä toisinaan tarpeettomaksi -Muskareiden ja lapsikuoron kautta pyritään lapsen musiikin rakkauden ilon herättämiseen, kestävän musiikkisuhteen tukemiseen ja perheiden osallistamiseen jumalanpalveluselämään 	<ul style="list-style-type: none"> - musiikki on ollut keskeisessä osassa kaikkea jumalanpalveluselämää. Musiikki on suunniteltu tekstilähtöisesti. - Muskareista kerätyn palautteen mukaan kaikkien vastaajien mielestä muskari toi perheelle ja lapselle iloa. Esiintymiset lapsityön jouluja kevätkuuhissa ovat olleet perheiden kohokohtia.

	VUOSI 2023	VUOSI 2024	VUOSI 2025
<p>TEEMA JA PAINOPIS-TEET:</p>	<p>Musiikillinen rikkaus seurakunnassa, erilaisia ryhmiä ja kokoonpanoja monen ikäisille</p> <p>Flyygeli kirkkoon -projekti</p>	<p>Uudet tilat tuovat uusia mahdollisuuksia kokoontumisille.</p> <p>Flyygeli kirkkoon -projekti</p>	

KASVATUS 1012310230 ja 1012360235

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	0-6v: Vauvapiirit, perhepäivät ja –illat, perhekerhot, muskari, 3v-synttärät 7-14v: kouluikäisten kerhot, supermix, 10v-synttärät 15v→: nuortenillat, nuortenretket ja –leirit Kasvatuksen yhteinen toiminta: talvitapahtuma, äitien- ja isäinpäivän tapahtumat	<ul style="list-style-type: none"> - Tarjota seurakuntalaisille monipuolista ja monelle ikäryhmälle sopivaa matalan kynnyksen toimintaa. - Ylläpitää positiivista kuvaa seurakunnasta. - Yhteistyön vahvistaminen muiden paikallisten toimijoiden kanssa. 	Kokoontumiskertojen/ tapahtumien määrä <ul style="list-style-type: none"> - Tapahtumia järjestetty vuoden 2023 aikana paljon. Uusia tapahtumia mm. hiihtoloman puuhapäivä/kaakaoka hvila sekä syysloman liikuntapäivä. Osallistuneiden määrä vuonna 2023 <ul style="list-style-type: none"> - 0-6v viikkotoiminnassa osallistujien määrä on kasvanut. Kouluikäisten- ja nuortentoiminnassa määrät pysyneet samana.
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	0-6v: päiväkerhot, lastenleirit, muskari 7-14v: Lyhty-illat, kouluyhteistyö, kesäleirit, kuorokerho 15v→: rippikoulu, isoskoulutus, kouluyhteistyö Kasvatuksen yhteinen toiminta: Kouluun lähtevien siunaus	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminnan suunnittelu yhdessä seurakuntalaisten kanssa. - Evankeliumin sanoman levittäminen - Tarjota seurakuntalaisille työkaluja ja materiaaleja oman uskonelämän rakentamiseen 	Seurakuntalaisilta saatu palaute <ul style="list-style-type: none"> - Palaute koko kasvatuksen kentältä on ollut positiivista. - Seurakuntalaiset kaipaavat toimintaa jopa enemmän. Voidaanko toimintaa kehittää vuoden aikana saatujen palautteiden perusteella? <ul style="list-style-type: none"> - Yritetään jatkossa panostaa enemmän niihin toimintoihin ja tapahtumiin, jotka kokoavat paikalle seurakuntalaisia.

<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)</p>	<p>0-6v: päiväkerholaiset ja muskarilaiset mukana JP-elämässä, muskarikirkot</p> <p>7-14v: koululaiskirkot, kirkkoyö, nuorten messut</p> <p>15v→: isoskoulutus, jatkoisoskoulutus, kerhonojajakoulutus, ehtoollisavustajakoulu tus, nuorten messut</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tuetaan lasten ja nuorten osallisuutta seurakunnassa. - Kannustamme ja tuemme seurakuntalaisia toimimaan vapaaehtoisina omia vahvuuksia käyttäen. - Kutsutaan myös lasten ja nuorten vanhempia/huoltajia aktiivisesti osalliseksi toimintaan. - Tarjota mielekästä ja sitouttavaa toimintaa seurakuntalaisille heidän tarpeensa huomioiden. 	<p>Jumalanpalveluksien/messujen määrä kasvatuksen kohderyhmälle</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasvatuksen kohderyhmälle pidettiin vuonna 2023 jumalanpalveluselämää monipuolisesti ja säännöllisesti. (Kummikirkko, muskarikirkot, perhemessut, nuortenmessut yms.) - Uutena aloitettiin mm. kummikirkot, muskarikirkot sekä nuortenmessut joiden suunnittelussa ja toteuttamisessa nuoret olivat mukana. <p>Vapaaehtoisten määrä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vapaaehtoisia on ollut enimmäkseen mukana kouluikäisten ja nuorten toiminnoissa/kerhoissa.
--	--	--	---

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPIS-TEET:	Kasvunpolun suunnittelu ja toteutus sekä osallisuuden vahvistaminen toiminnassa.	Kasvunpolun suunnittelu ja toteutus sekä osallisuuden vahvistaminen toiminnassa.	Kasvunpolun suunnittelu ja toteutus sekä osallisuuden vahvistaminen toiminnassa.

RIPPIKOULU 1012350234

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
<p>TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rippikoululaiset tavataan jo syksyllä. 2. Niiden rippikouluikäisten saaminen rippikouluun, jotka eivät kuulu kirkkoon 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rippikoululaisen helppo tulla srk toimintaan mukaan rippikoulun jälkeen 2. Tiedotusta rippikouluun ilmoittautumisesta, niille, jotka eivät kuulu kirkkoon 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rippikoulu aloitetaan jo syksyllä, jolloin kohdataan jokainen rippikoululainen henkilökohtaisesti. Pidetään yhteyttä rippikouluryhmiin vielä leirien ja konfirmaation jälkeenkin esim. wappiryhmien kautta. Tiedotetaan aktiivisesti erilaisista seurakunnan toiminnasta 2. Eri ryhmissä tiedottaminen rippikouluilmoittautumisesta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rippikoulustartti vuoden 2024 rippikoululaisille pidettiin kirkossa ja tavoitti melkein kaikki rippikoululaiset. <p>Vuoden 2023 rippikoululaisten vanhemmat tavoitettiin soittamalla loppukeväältä. Työntekijät kokivat yhteydenotot koteihin hyvin tarpeellisiksi jatkossakin.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Tiedottaminen tapahtui rippikoulukotiin lähetetyllä mainoksella. Syksyllä 2023 tulevasta rippikouluilmoittautumisesta tiedotettiin myös Muuramelaisessa .
<p>SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)</p> <p>Huomioidaan rippikoulussa erilaiset oppijat</p>	<p>Valmiudet saada rippikouluopetus avoimemmaksi ja siihen sellaisia osia, joita voidaan käyttää itsenäisesti myös eri rippikouluviikonloppu tapaamisten välillä</p>	<p>Luodaan rippikouluopetukseen sellaista rakennetta, joka voidaan viedä vuosia eteenpäin</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Uudella rakenteella sellaiset rippikoululaiset voisivat osallistua etänä rippikouluun, 	<p>Kesällä 2023 rippikouluryhmät olivat haastavia, joten jokaiselle leirille tarvittiin erilaisia painotuksia opetukseen, jotta se vastaisi ryhmän tarpeita.</p>

		jolle leirielämä ei välttämättä sovi	2.Päiväriippikoulun materiaalia uusittiin sellaiseksi, että sitä olisi voinut käyttää myös leirin keskeyttävien kanssa tai yksityisriippikouluissa.
<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?) Nuoret kokevat kuuluvansa seurakunnan nuoriin</p>	Isoskoulutusta voitaisiin laajentaa myös jo isoskoulutuksen käyneille nuorille	Isokset tunsivat kuuluvansa osaksi omaa seurakuntaa ja voisivat toimia siellä omien kykyjen ja vahvuuksien mukaan	<p>Keväällä 2023 päättyi jatkoisoskoulutuksen ensimmäinen vuosi. Koulutettavat kokivat jatkokoulutuksen mahdollisuuden hyvänä lisänä isoskoulutukselle.</p> <p>Jatkoisoskoulutus päätettiin palautteiden perusteella vakiinnuttaa pysyväksi toiminnaksi.</p> <p>Vanhoja isosia sitoutetaan edelleen seurakunnan toimintaan antamalla heille aina enemmän vastuuta ja erilaisia tehtäviä nuorten- ja muun seurakunnan toiminnassa.</p>

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPISTEET:			

DIAKONIA 1012410240

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
<p>TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)</p>	<p>1. Taloudellinen avustaminen ja uutena työmuotona EU:n lahjakorttien jakamisen organisointi. Ihmisten kokonaistilanteiden kartoittaminen Suomen taluskriisissä. 2. Etsivä vanhustyöntekijä hanke loppuu 2/2023 3. Mannatupatoiminta, Lähimmäisen kammari, päihde- ja kevatoiminta, omaishoitajapiirit, yhteissynttärät sekä kaikki matalankynnyksen piiritoiminta sekä myös kaikki laitostoiminta</p>	<p>1. Syrjäytymisvaarassa olevien muuramelaisten tavoittava auttaminen ja voimaannuttaminen. Tavoittaa myös seurakunta- ja uskonelämästä osattomia asukkaita. 2. Hankkeen raportointi ja toimintamuotojen arviointi ja jatkot. Hankkeen aloittama Nuuttilanrannan ryhmä jatkuu diakoniatyön voimin. 3. Tutustuttaa lähimmäisiä seurakuntaan läsnäolon, keskusteluavun, konkreettisen aineellisen auttamisen sekä virkistystoiminnan kautta.</p>	<p>1. Saimme joulukuussa 2023 ESR+ (Euroopan sosiaalirahasto plussa) ja Ruokaviraston aineellisen avun hankkeen kautta 40 kpl a 40€ S-ryhmän maksukorttia vähävaraisille. Ja oimme kortit pääasiassa yksinasuville, koska perheellisiä avustimme muilla isommilla avustuksilla. Hyvinvointialue lle siirtyminen on heikentänyt sosiaalipalveluja. Esim. moni on tarvinnut apua erilaisten etuuskien hakemisessa. Saimme paljon avunpyyntöjä myös viranomaisten kautta. 2. Etsivän vanhustyön hanke käynnisti piirin, joka jatkuu vapaaehtoisten vetämänä: Juttu- ja kahvituokio Nuuttilanrannassa. 3. Toimintoihin osallistuminen on</p>

			ollut runsasta ja olemme pitäneet seurakunnan sanomaa yllä sanoin ja teoin. Mannatuvalle kävi 7073 asiakasta. Mannatuvan asiakaslistalla on 219 taloutta. Kävijämäärä on lisääntynyt Mannatuvalle. Mannatuvalle on tärkeä merkitys yksinäisyyden lieventämisessä.
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	<p>1. Henkilökohtaiset käynnit ja keskustelut</p> <p>2. Surutyö (Pyhäinpäivän messu, iltamusiikki ja henkilökohtaiset keskustelut)</p> <p>3. Torstaipiiri Mannatuvalle</p>	<p>1. Henkilökohtainen kontakti mahdollistaa kristillisen sielunhoitotyön ja rukouksen sekä uskon yhteisen ihmettelyn antaen tilaisuuden syventää diakonia-asiakkaan uskonelämää ja Jumala-yhteyttä.</p> <p>2. Mahdollisuus sielunhoidolliseen henkilökohtaiseen ja yhteisölliseen kohtaamiseen kristillisen toivon näkökulmasta, joka lohduttaa ja auttaa surun käsittelyssä.</p> <p>3. Torstaipiiri toimii matalankynnyksen Raamattupiirinä, jossa on tilaa yhdessä etsiä vastauksia niin teologisiin kuin henkilökohtaiseen uskonelämään liittyviin kysymyksiin.</p>	<p>1. Olemme kohdanneet henkilökohtaisesti 1234 ihmistä. Taloudellisia avustuksia tehtiin 448 perhekunnalle 49 265,20€ edestä. Perheitä avustettiin euromääräisesti eniten. Mannatuvalle kohdattiin 684 asiakasta. Kodeissa tavattiin 121 ihmistä. Puheluiden, sähköpostin ja viestien kautta hoidettiin paljon asioita, joista on kirjattu 902 kertaa.</p> <p>2. Surevia kohdattiin henkilökohtaisissa keskusteluissa; kodeissa,</p>

			<p>laitoksissa, seurakunnan tiloissa ja puhelimitse. Osallistuimme Pyhäinpäivän messuun ja iltamusiikkiin.</p> <p>3. Piirin kokoontumiset jatkuneet melko säännöllisesti. Piiri palvelee pienen ja uskollisen osallistujajoukon hengellisiä ja sosiaalisia tarpeita. Vastuuhenkilönä Mia Hagman.</p>
<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)</p>	<p>Vapaaehtoistoiminta Mannatuvalla: Vapaaehtoisia koulutetaan tiimin ja siihen erityisesti osoitettujen ”vanhojen” vapaaehtoisten toimesta. Vapaaehtoisille on myös virkistystoimintaa ja toimintamuoto kohtaiset palaverit (esim. Mannatuvan vapaaehtoiset, Air-messun keittiötiimi, Lähimmäisen kammarin emännät jne.)</p>	<p>Tavoitteena on osallistamisen kautta tuoda merkitystä vapaaehtoisten elämään. Toisille tämä vapaaehtoistoiminta on vastuunkannon ja elämänhallinnan harjoittelussa tärkeä työväline. Elämän mielekkyys kasvaa ja kiinnostus seurakuntaa ja uskoa kohtaan lisääntyy. Mannatuvalle on helppo kutsua vapaaehtoisia. Heistä halukkaat ohjataan mukaan myös srk:n muuhun vapaaehtoistoimintaan.</p>	<p>Vapaaehtoisille on järjestetty virkistystoimintaa, kiitosjuhlat ja tiimikohtaisia tapaamisia. Vapaaehtoisia on pyritty huomioimaan yksilöllisesti. Mannatuvan vapaaehtoisia on tullut mukaan myös AIR-messujen vapaaehtoistiimeihin. Mannatuvalla on vapaaehtoisia 50, Lähimmäisen kammarilla 25 ja Air-messun keittiötiimissä 11.</p>

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPISTEET:	Mitkä ovat diakoniatyön mahdollisuudet olla auttamassa talouskriisistä kärsineitä ihmisiä yhteiskunnan palvelujärjestelmän lisänä? Nykyisten vapaaehtoisten osallistaminen srk-yhteisön jäseniksi sekä uusien vapaaehtoisten kouluttaminen. Työhyvinvointi		

LÄHETYS 1012600260

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	<ul style="list-style-type: none"> - Lähetyspiiri - Yhteydet lähetteihin ja ystävyysseurakuntiin - erilaiset keräykset - Kauneimmat joululaulut - biblia seuran paikallinen toiminta - tilaisuuksia läh. työn hyväksi 	Seurakuntalaiset saataisiin kiinnostumaan lähetystyöstä. Ideoita eri tavoin toimimisesta ja halua itse ottaa vastuuta Lähetystyön huomioiminen ja vastuunottaminen kaikilla työaloilla	Lähetyspiiri toiminut säännöllisesti. Lähetteihin pidetty yhteyttä ja heille on kerätty varoja erilaisten toimintojen yhteydessä. vuotuiset pääkeräykset: YV-keräys, Kauneimmat joululaulut. Lähetys sihteeri erosi bibliaseuran johtoryhmän sihteerin tehtävistä Kasvatuksen kanttorin kanssa aloitettu suunnittelemaan oppitunti materiaalia 3-luokkalaisille Päivähoidolle ja alaluokille tarjottiin mahdollisuus osallistua kirkolla pidettävään suomen lähetysseuran näyttelyyn (kesto noin 45min)
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	Tutustutaan erilaisiin mahdollisuuksiin tehdä ja osallistua lähetystyöhön. Mahdolliset vierailut ja tutustumiskäynnit Viroon ja Viipuriin	Tavoitteena rohkaista seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja osallistumaan lähetystyöhön	Yhteistyö ja avustaminen Viipuriin ei enää mahdollista. Keväällä kerättiin ja vietiin avustuskuorma Viroon ja jaettiin Ridalaan, Mardnaan ja Michlin vanhainkotiin.

			<p>Syksyllä saatiin toteutettua seurakuntalaisten tutustumis/avustus matka ystävyysseurakuntiin Virossa.</p> <p>Vuorovaikutteista yhteistyötä mietittiin ja avustamisen tapoja ja keinoja.</p> <p>Uusia toimintatapoja ja ideoita kaivataan aina lisää. Alustavasti pohdittiin lähetystyöryhmän perustamista.</p>
<p>VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)</p>	<p>Mahdollistetaan halukkaille osallistuminen esim. rovastikunnallisiin lähetystyön koulutuksiin. Tietouden lisääminen meidän omista kohteista.</p>	<p>Yhteistyö omien ystävyysseurakuntien ja lähettien kanssa lisääntyisi – olisi vuorovaikutteista. uusien kanavien ja mahdollisuuksien löytäminen</p>	<p>Alustavia suunnitelmia seurakuntalaisten ja nuorten matkojen toteuttamiseksi ystävyysseurakuntiin tehty.</p> <p>Koulutustilaisuuksiin ei vielä toistaiseksi ole ollut lähtijöitä. Moni asia ollut vielä hiukan sekavaa ja murroksessa organisaatio uudistuksenkin myötä ja hakee paikkaansa. Pikkuhiljaa rakennetaan...</p>

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPIS-TEET:	<p>Vastavuoroinen yhteistyö ystävyysseurakuntien ja lähettien kanssa.</p> <p>Seurakuntalaisten osallistuminen ja sitoutuminen uusien mahdollisuuksien löytäminen- työryhmän perustaminen.</p> <p>Mahdollisesti Marnan ”mannatupa” kahvilan työstäminen ja avun vieminen työn muodossa</p> <p>Lähetystyön ja vastuiden jakamisen lisääminen tiimeissä eri työmuodoille – yhdessä tekeminen. suunnitteleminen.</p> <p>Luontopolulla lähetystyön huomioiminen eri ikäryhmille</p>	<p>-----</p> <p>Mahdollisuudet osallistua / tutustua lähetystyöhön eri kohteissa esim. Kreikka missä meillä on lähetti...</p>	<p>-----</p> <p>jatkuu</p>

MUU SEURAKUNTATYÖ 1012900290

TEEMA:	TOIMINTA:	TAVOITELTU VAIKUTUS:	ARVIOINTI:
TAVOITTAVA TOIMINTA: (miten tavoitamme, kutsumme ja kohtaamme seurakuntalaisia?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pääsiäisvaellus keväällä 2. Mehtolapäivät kesällä 3. Muita yksittäisiä tapahtumia 	<ul style="list-style-type: none"> • saavuttaa seurakuntalaisia laajasti matalan kynnyksen tapahtumien kautta • kutsua ihmisiä seurakuntaan ja sen jäseniksi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pääsiäisvaellus siirrettiin vuoteen 2025 uuden seurakuntakodin rakennustyön takia 2. Mehtolapäivät järjestettiin
SYVENTÄVÄ TOIMINTA: (miten autamme, opetamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia uskossa?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raamattuluennot 2. Aikuisriippikoulu 	<ul style="list-style-type: none"> • perusopetuksen tarjoamista eri ikäryhmille • vahvistaa identiteettiä kristittyinä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Syksyllä pidettiin apologia-luentosarja 2. Keväällä pidettiin aikuisriippikoulu
VARUSTAVA TOIMINTA: (miten koulutamme, ohjaamme ja valtuutamme seurakuntalaisia ottamaan vastuuta ja löytämään paikkansa?)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Henkilökohtainen kutsuminen ja mentorointi 2. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistavan seurakuntatoiminnan ohjausryhmän varustaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • kutsumme ihmisiä henkilökohtaisesti mukaan ja ottamaan vastuuta • varustamme ja rohkaisemme seurakuntalaisia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakuntalaisia on kohdattu, kutsuttu ja varustettu 2. AIR-toiminnassa toimii ohjausryhmä

	VUOSI 2024	VUOSI 2025	VUOSI 2026
TEEMA JA PAINOPISTEET:	Perusopetuksen vakiinnuttaminen Tapahtumaprojektien vakiinnuttaminen jatkuu	Polun vahvistaminen	Polun vahvistaminen

Käyttötaloulososa pääluokkataso Seurakunnallinen työ tulosyksiköittäin

	TA kuluva	TA	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
		muutokset				
201 - Jumalanpalveluselämä						
Toimintatuotot (ulkoiset)				41,76	-41,76	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-124 600,00		-124 600,00	-121 821,55	-2 778,45	97,8
Toimintakate 1	-124 600,00		-124 600,00	-121 779,79	-2 820,21	97,7
Toimintakulut (sisäiset)				-92 225,63	92 225,63	0,0
Toimintakate 2	-124 600,00		-124 600,00	-214 005,42	89 405,42	171,8
Laskennalliset erät				-75 410,42	75 410,42	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-75 410,42	75 410,42	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-124 600,00		-124 600,00	-289 415,84	164 815,84	232,3
202 - Hautaan siunaaminen						
Toimintatuotot (ulkoiset)	700,00		700,00	1 148,00	-448,00	164,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-30 700,00		-30 700,00	-30 238,80	-461,20	98,5
Toimintakate 1	-30 000,00		-30 000,00	-29 090,80	-909,20	97,0
Toimintakulut (sisäiset)				-37 295,52	37 295,52	0,0
Toimintakate 2	-30 000,00		-30 000,00	-66 386,32	36 386,32	221,3
Laskennalliset erät				-22 794,99	22 794,99	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-22 794,99	22 794,99	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-30 000,00		-30 000,00	-89 181,31	59 181,31	297,3
203 - Muut kirkolliset toimitukset						
Toimintakulut (ulkoiset)	-37 450,00		-37 450,00	-38 836,15	1 386,15	103,7
Toimintakate 1	-37 450,00		-37 450,00	-38 836,15	1 386,15	103,7
Toimintakulut (sisäiset)				-42 614,76	42 614,76	0,0
Toimintakate 2	-37 450,00		-37 450,00	-81 450,91	44 000,91	217,5
Laskennalliset erät				-27 594,00	27 594,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-27 594,00	27 594,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-37 450,00		-37 450,00	-109 044,91	71 594,91	291,2
204 - Aikuistyö						
Toimintatuotot (ulkoiset)	950,00		950,00	1 249,28	-299,28	131,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-69 620,00		-69 620,00	-70 184,76	564,76	100,8
Toimintakate 1	-68 670,00		-68 670,00	-68 935,48	265,48	100,4
Toimintakulut (sisäiset)				-41 027,20	41 027,20	0,0
Toimintakate 2	-68 670,00		-68 670,00	-109 962,68	41 292,68	160,1
Laskennalliset erät				-39 666,92	39 666,92	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-39 666,92	39 666,92	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-68 670,00		-68 670,00	-149 629,60	80 959,60	217,9
210 - Tiedotus ja viestintä						
Toimintakulut (ulkoiset)	-21 600,00		-21 600,00	-15 503,53	-6 096,47	71,8
Toimintakate 1	-21 600,00		-21 600,00	-15 503,53	-6 096,47	71,8
Toimintakate 2	-21 600,00		-21 600,00	-15 503,53	-6 096,47	71,8
Laskennalliset erät				-4 227,08	4 227,08	0,0

Sisäiset vyörytyserät			-4 227,08	4 227,08	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-21 600,00	-21 600,00	-19 730,61	-1 869,39	91,3
220 - Musiikki					
Toimintatuotot (ulkoiset)	500,00	500,00	2 812,91	-2 312,91	562,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-55 200,00	-55 200,00	-58 568,84	3 368,84	106,1
Toimintakate 1	-54 700,00	-54 700,00	-55 755,93	1 055,93	101,9
Toimintakulut (sisäiset)			-106 121,02	106 121,02	0,0
Toimintakate 2	-54 700,00	-54 700,00	-161 876,95	107 176,95	295,9
Laskennalliset erät			-52 092,76	52 092,76	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-52 092,76	52 092,76	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-54 700,00	-54 700,00	-213 969,71	159 269,71	391,2
231 - Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 100,00	3 100,00	2 770,00	330,00	89,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-167 050,00	-167 050,00	-146 111,03	-20 938,97	87,5
Toimintakate 1	-163 950,00	-163 950,00	-143 341,03	-20 608,97	87,4
Toimintakulut (sisäiset)			-38 069,74	38 069,74	0,0
Toimintakate 2	-163 950,00	-163 950,00	-181 410,77	17 460,77	110,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2 550,00	-2 550,00		-2 550,00	0,0
Laskennalliset erät			-69 728,33	69 728,33	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-69 728,33	69 728,33	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-166 500,00	-166 500,00	-251 139,10	84 639,10	150,8
235 - Rippikoulu					
Toimintatuotot (ulkoiset)	16 900,00	16 900,00	16 223,77	676,23	96,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-137 443,00	5 000,00	-132 443,00	-119 984,89	90,6
Toimintakate 1	-120 543,00	5 000,00	-115 543,00	-103 761,12	-11 781,88
Toimintakulut (sisäiset)			-39 582,39	39 582,39	0,0
Toimintakate 2	-120 543,00	5 000,00	-115 543,00	-143 343,51	124,1
Laskennalliset erät			-53 640,91	53 640,91	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-53 640,91	53 640,91	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-120 543,00	5 000,00	-115 543,00	-196 984,42	170,5
236 - Nuorisotyö					
Toimintatuotot (ulkoiset)	8 775,00	8 775,00	6 580,00	2 195,00	75,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-131 135,00	-5 000,00	-136 135,00	-145 397,28	106,8
Toimintakate 1	-122 360,00	-5 000,00	-127 360,00	-138 817,28	11 457,28
Toimintakulut (sisäiset)			-40 493,06	40 493,06	0,0
Toimintakate 2	-122 360,00	-5 000,00	-127 360,00	-179 310,34	140,8
Laskennalliset erät			-67 717,00	67 717,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-67 717,00	67 717,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-122 360,00	-5 000,00	-127 360,00	-247 027,34	194,0
241 - Diakonia					
Toimintatuotot (ulkoiset)	14 670,00	14 670,00	33 483,31	-18 813,31	228,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-190 320,00	-190 320,00	-187 295,60	-3 024,40	98,4
Toimintakate 1	-175 650,00	-175 650,00	-153 812,29	-21 837,71	87,6

Toimintakulut (sisäiset)			-16 325,51	16 325,51	0,0
Toimintakate 2	-175 650,00	-175 650,00	-170 137,80	-5 512,20	96,9
Laskennalliset erät			-67 246,97	67 246,97	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-67 246,97	67 246,97	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-175 650,00	-175 650,00	-237 384,77	61 734,77	135,1
242 - Perheneuvonta					
Toimintakulut (ulkoiset)	-18 923,00	-18 923,00	-18 041,00	-882,00	95,3
Toimintakate 1	-18 923,00	-18 923,00	-18 041,00	-882,00	95,3
Toimintakate 2	-18 923,00	-18 923,00	-18 041,00	-882,00	95,3
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-18 923,00	-18 923,00	-18 041,00	-882,00	95,3
243 - Sairaalsielunhoito					
Toimintakulut (ulkoiset)	-4 620,00	-4 620,00	-4 620,00	0,00	100,0
Toimintakate 1	-4 620,00	-4 620,00	-4 620,00	0,00	100,0
Toimintakate 2	-4 620,00	-4 620,00	-4 620,00	0,00	100,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 620,00	-4 620,00	-4 620,00	0,00	100,0
260 - Lähetys					
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 780,00	1 780,00	6 330,00	-4 550,00	355,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-79 800,00	-79 800,00	-73 488,28	-6 311,72	92,1
Toimintakate 1	-78 020,00	-78 020,00	-67 158,28	-10 861,72	86,1
Toimintakulut (sisäiset)			-22 796,66	22 796,66	0,0
Toimintakate 2	-78 020,00	-78 020,00	-89 954,94	11 934,94	115,3
Laskennalliset erät			-31 562,53	31 562,53	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-31 562,53	31 562,53	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-78 020,00	-78 020,00	-121 517,47	43 497,47	155,8
290 - Muu seurakuntatyö					
Toimintatuotot (ulkoiset)	52 933,00	52 933,00	42 342,31	10 590,69	80,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-100 576,00	-100 576,00	-124 488,91	23 912,91	123,8
Toimintakate 1	-47 643,00	-47 643,00	-82 146,60	34 503,60	172,4
Toimintakulut (sisäiset)			-37 043,88	37 043,88	0,0
Toimintakate 2	-47 643,00	-47 643,00	-119 190,48	71 547,48	250,2
Laskennalliset erät			-51 534,68	51 534,68	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-51 534,68	51 534,68	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-47 643,00	-47 643,00	-170 725,16	123 082,16	358,3

Käyttötalousosa pääluokkataso Seurakunnallintyö yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintatuotot (ulkoiset)	100 308,00		100 308,00	112 981,34	-12 673,34	112,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 169 037,00	0,00	-1 169 037,00	-1 154 580,62	-14 456,38	98,8
Toimintakate 1	-1 068 729,00	0,00	-1 068 729,00	-1 041 599,28	-27 129,72	97,5
Toimintakulut (sisäiset)				-513 595,37	513 595,37	0,0
Toimintakate 2	-1 068 729,00	0,00	-1 068 729,00	-1 555 194,65	486 465,65	145,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2 550,00		-2 550,00		-2 550,00	0,0
Laskennalliset erät				-563 216,59	563 216,59	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-563 216,59	563 216,59	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 071 279,00	0,00	-1 071 279,00	-2 118 411,24	1 047 132,24	197,7

HAUTAUSTOIMI (Pääluokka 4)

Käyttötalousosa pääluokkataso Hautaustoimi tulosyksiköittäin

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
403 - Hautausmaakiinteistöt						
Toimintatuotot (ulkoiset)	9 800,00		9 800,00	16 130,13	-6 330,13	164,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-82 500,00		-82 500,00	-89 065,80	6 565,80	108,0
Toimintakate 1	-72 700,00		-72 700,00	-72 935,67	235,67	100,3
Toimintakate 2	-72 700,00		-72 700,00	-72 935,67	235,67	100,3
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000,00		-3 000,00	-5 824,60	2 824,60	194,2
Laskennalliset erät				-42 088,68	42 088,68	0,0
Sisäiset korkokulut				-7 988,01	7 988,01	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-34 100,67	34 100,67	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-75 700,00		-75 700,00	-120 848,95	45 148,95	159,6
404 - Varsinainen hautaustoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	9 500,00		9 500,00	10 824,83	-1 324,83	113,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-19 600,00		-19 600,00	-19 450,89	-149,11	99,2
Toimintakate 1	-10 100,00		-10 100,00	-8 626,06	-1 473,94	85,4
Toimintakate 2	-10 100,00		-10 100,00	-8 626,06	-1 473,94	85,4
Laskennalliset erät				-6 721,44	6 721,44	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-6 721,44	6 721,44	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-10 100,00		-10 100,00	-15 347,50	5 247,50	152,0

Käyttötalousosa pääluokkataso Hautaustoimi yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	19 300,00		19 300,00	26 954,96	-7 654,96	139,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-102 100,00		-102 100,00	-108 516,69	6 416,69	106,3
Toimintakate 1	-82 800,00		-82 800,00	-81 561,73	-1 238,27	98,5
Toimintakate 2	-82 800,00		-82 800,00	-81 561,73	-1 238,27	98,5
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000,00		-3 000,00	-5 824,60	2 824,60	194,2
Laskennalliset erät				-48 810,12	48 810,12	0,0
Sisäiset korkokulut				-7 988,01	7 988,01	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-40 822,11	40 822,11	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-85 800,00		-85 800,00	-136 196,45	50 396,45	158,7

KIINTEISTÖTOIMI (Pääluokka 5)

Käyttötalousosa pääluokkataso Kiinteistötoimi tulosityksittäin

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
502 - Kirkot						
Toimintatuotot (ulkoiset)	600,00		600,00	444,57	155,43	74,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-93 950,00		-93 950,00	-94 447,72	497,72	100,5
Toimintakate 1	-93 350,00		-93 350,00	-94 003,15	653,15	100,7
Toimintatuotot (sisäiset)				270 837,14	-270 837,14	0,0
Toimintakate 2	-93 350,00		-93 350,00	176 833,99	-270 183,99	-189,4
Poistot ja arvonalentumiset	-64 100,00		-64 100,00	-63 480,46	-619,54	99,0
Laskennalliset erät				-113 353,53	113 353,53	0,0
Sisäiset korkokulut				-110 352,39	110 352,39	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-3 001,14	3 001,14	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-157 450,00		-157 450,00	0,00	-157 450,00	-0,0
505 - Kappelit ja muut kirkkorakennukset						
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 500,00		2 500,00	2 908,06	-408,06	116,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-16 350,00		-16 350,00	-10 981,04	-5 368,96	67,2
Toimintakate 1	-13 850,00		-13 850,00	-8 072,98	-5 777,02	58,3
Toimintatuotot (sisäiset)				26 152,44	-26 152,44	0,0
Toimintakate 2	-13 850,00		-13 850,00	18 079,46	-31 929,46	-130,5
Poistot ja arvonalentumiset	-13 900,00		-13 900,00	-13 875,33	-24,67	99,8
Laskennalliset erät				-4 204,13	4 204,13	0,0
Sisäiset korkokulut				-4 204,13	4 204,13	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-27 750,00		-27 750,00	0,00	-27 750,00	-0,0
506 - Seurakuntatalot						
Toimintakulut (ulkoiset)	-15 650,00		-15 650,00	-34 510,06	18 860,06	220,5
Toimintakate 1	-15 650,00		-15 650,00	-34 510,06	18 860,06	220,5

Toimintatuotot (sisäiset)			35 086,39	-35 086,39	0,0
Toimintakate 2	-15 650,00	-15 650,00	576,33	-16 226,33	-3,7
Laskennalliset erät			-576,33	576,33	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-576,33	576,33	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-15 650,00	-15 650,00	0,00	-15 650,00	-0,0
509 - Muut rakennukset					
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 000,00	3 000,00	4 249,74	-1 249,74	141,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-50 310,00	-2 500,00	-52 810,00	-50 247,98	-2 562,02
Toimintakate 1	-47 310,00	-2 500,00	-49 810,00	-45 998,24	-3 811,76
Toimintatuotot (sisäiset)			101 151,90	-101 151,90	0,0
Toimintakate 2	-47 310,00	-2 500,00	-49 810,00	55 153,66	-104 963,66
Poistot ja arvonalentumiset	-54 450,00	-54 450,00	-53 166,77	-1 283,23	97,6
Laskennalliset erät			-1 986,89	1 986,89	0,0
Sisäiset korkokulut			-796,34	796,34	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-1 190,55	1 190,55	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-101 760,00	-2 500,00	-104 260,00	-0,00	-104 260,00
510 - Maa- ja metsätalous					
Toimintatuotot (ulkoiset)	660,00	660,00	658,12	1,88	99,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-19 610,00	-4 500,00	-24 110,00	-24 103,96	-6,04
Toimintakate 1	-18 950,00	-4 500,00	-23 450,00	-23 445,84	-4,16
Toimintakate 2	-18 950,00	-4 500,00	-23 450,00	-23 445,84	-4,16
Poistot ja arvonalentumiset	-355,00	-355,00		-355,00	0,0
Laskennalliset erät			-6 572,05	6 572,05	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-6 572,05	6 572,05	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-19 305,00	-4 500,00	-23 805,00	-30 017,89	6 212,89
512 - Keittiötoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)			422,15	-422,15	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-29 250,00	-29 250,00	-28 295,36	-954,64	96,7
Toimintakate 1	-29 250,00	-29 250,00	-27 873,21	-1 376,79	95,3
Toimintakate 2	-29 250,00	-29 250,00	-27 873,21	-1 376,79	95,3
Laskennalliset erät			27 873,21	-27 873,21	0,0
Sisäiset vyörytyserät			27 873,21	-27 873,21	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-29 250,00	-29 250,00	0,00	-29 250,00	-0,0

Käyttötalousosa pääluokkataso Kiinteistötoimi yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	13 756,00		13 756,00	15 678,64	-1 922,64	114,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-307 982,00	-7 000,00	-314 982,00	-326 715,62	11 733,62	103,7
Toimintakate 1	-294 226,00	-7 000,00	-301 226,00	-311 036,98	9 810,98	103,3
Toimintatuotot (sisäiset)				513 595,37	-513 595,37	0,0
Toimintakate 2	-294 226,00	-7 000,00	-301 226,00	202 558,39	-503 784,39	-67,2
Poistot ja arvonalentumiset	-132 805,00		-132 805,00	-130 522,56	-2 282,44	98,3
Laskennalliset erät				-99 845,43	99 845,43	0,0
Sisäiset korkokulut				-115 352,86	115 352,86	0,0
Sisäiset vyörytyserät				15 507,43	-15 507,43	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-427 031,00	-7 000,00	-434 031,00	-27 809,60	-406 221,40	6,4

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu 1.1.2023 – 31.12.2023

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	598 924,53	174 764,00		174 764,00	213 828,74	-39 064,74	122,4
Korvaukset	44 560,54	89 333,00		89 333,00	95 314,56	-5 981,56	106,7
Myyntituotot	4 503,49	1 200,00		1 200,00	2 908,47	-1 708,47	242,4
Maksutuotot	46 052,03	51 505,00		51 505,00	56 990,22	-5 485,22	110,6
Vuokratuotot	13 166,84	13 756,00		13 756,00	14 281,92	-525,92	103,8
Metsätalouden tuotot	392 024,15						
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	6 926,00	1 970,00		1 970,00	4 886,87	-2 916,87	248,1
Tuet ja avustukset	55 488,88	17 000,00		17 000,00	33 915,14	-16 915,14	199,5
Muut toimintatuotot	36 202,60				5 531,56	-5 531,56	
Toimintakulut	-2 024 991,81	-1 979 669,00	-70 000,00	-2 049 669,00	-2 047 081,48	-2 587,52	99,9
Henkilöstökulut	-1 061 935,35	-1 186 375,00	-25 000,00	-1 211 375,00	-1 210 851,52	-523,48	100,0
Palvelujen ostot	-581 935,30	-463 962,00	-42 500,00	-506 462,00	-487 775,75	-18 686,25	96,3
Vuokrakulut	-66 784,13	-79 962,00	-900,00	-80 862,00	-63 296,31	-17 565,69	78,3
Aineet ja tarvikkeet	-164 987,04	-162 440,00	-1 600,00	-164 040,00	-164 348,10	308,10	100,2
Annetut avustukset	-105 669,45	-72 670,00		-72 670,00	-99 373,15	26 703,15	136,7
Muut toimintakulut	-43 680,54	-14 260,00		-14 260,00	-21 436,65	7 176,65	150,3
TOIMINTAKATE	-1 426 067,28	-1 804 905,00	-70 000,00	-1 874 905,00	-1 833 252,74	-41 652,26	97,8
Kirkollisverotulot	2 025 463,60	2 100 000,00		2 100 000,00	2 319 546,15	-219 546,15	110,5
Valtionrahoitus	203 184,00	210 150,00		210 150,00	211 373,04	-1 223,04	100,6
Verotuskulut	-27 317,13	-27 600,00		-27 600,00	-27 472,07	-127,93	99,5
Kirkon rahastomaksut	-179 933,04	-183 520,00		-183 520,00	-183 510,00	-10,00	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	76 993,80	-68 100,00		-68 100,00	-27 467,79	-40 632,21	40,3

Korkotuotot	5 354,44	1 000,00		1 000,00	22 598,10	-21 598,10	2 259,8
Muut rahoitustuotot	74 824,89	900,00		900,00	2 440,22	-1 540,22	271,1
Korkokulut	-3 180,93	-70 000,00		-70 000,00	-50 994,01	-19 005,99	72,8
Muut rahoituskulut	-4,60				-1 512,10	1 512,10	
VUOSIKATE	672 323,95	226 025,00	-70 000,00	156 025,00	459 216,59	-303 191,59	294,3
Poistot ja arvonalentumiset	-134 773,90	-138 355,00		-138 355,00	-136 347,16	-2 007,84	98,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-134 773,90	-138 355,00		-138 355,00	-136 347,16	-2 007,84	98,5
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	-0,00	0,00		0,00	0,00	-0,00	0,0
Tuotot	25 570,87	21 000,00		21 000,00	24 883,54	-3 883,54	118,5
Kulut	-25 713,00	-21 770,00		-21 770,00	-26 539,85	4 769,85	121,9
Siirrot rahastosta/rahastoon	142,13	770,00		770,00	1 656,31	-886,31	215,1
TILIKAUDEN TULOS	537 550,05	87 670,00	-70 000,00	17 670,00	322 869,43	-305 199,43	1 827,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	537 550,05	87 670,00	-70 000,00	17 670,00	322 869,43	-305 199,43	1 827,2

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,55	2 319 546,15	211 373,04
2022	1,55	2 025 463,60	203 184,00
2021	1,55	1 980 762,16	198 636,00
2020	1,55	2 005 117,14	196 464,00
2019	1,55	1 926 414,58	192 300,00

2.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Investointiosa toteumavertailu 1.1.2023 – 31.12.2023

Tulosityksikkö	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%
1015060520 - Seurakuntatalot	-4 409 592,41	-1 528 117,60	-2 900 000,00	-2 900 000,00	-2 881 474,81	-2 881 474,81	-18 525,19	99,36
2006620 - Seurakuntatalot	-4 380 101,49	-1 498 626,68	-2 900 000,00	-2 900 000,00	-2 881 474,81	-2 881 474,81	-18 525,19	99,4
2008375 - Uusi seurakuntakoti kalusteet	-29 490,92	-29 490,92						
1015090541 - Mehtola	-8 602,21	-8 602,21						
2007428 - Mehtolan saunan ulkoterassi	-8 602,21	-8 602,21						
Yhteensä	-4 418 194,62	-1 536 719,81	-2 900 000,00	-2 900 000,00	-2 881 474,81	-2 881 474,81	-18 525,19	99,4

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoitusosa toteumavertailu 1.1.2023 – 31.12.2023

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	672 323,95	226 025,00	-70 000,00	156 025,00	459 216,59	-303 191,59	294,3
Vuosikate	672 323,95	226 025,00	-70 000,00	156 025,00	459 216,59	-303 191,59	294,3
Investoinnit	-1 406 864,32	-2 900 000,00		-2 900 000,00	-2 881 474,81	-18 525,19	99,4
Investointimenot	-1 406 864,32	-2 900 000,00		-2 900 000,00	-2 881 474,81	-18 525,19	99,4
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-734 540,37	-2 673 975,00	-70 000,00	-2 743 975,00	-2 422 258,22	-321 716,78	88,3
Lainakannan muutokset	-55 055,56				2 443 944,44	-2 443 944,44	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500,00				2 499 500,00	-2 499 500,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55 555,56				-195 555,56	195 555,56	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00				140 000,00	-140 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset	261 782,85				-149 089,03	149 089,03	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 216,30				287,00	-287,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	21 115,19				-54 973,91	54 973,91	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	243 883,96				-94 402,12	94 402,12	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	206 727,29				2 294 855,41	-2 294 855,41	
288000 Muut lyhytaikaiset siirtovelat	36 895,83				49 993,09	-49 993,09	
Rahavarojen muutos	-527 813,08	-2 673 975,00	-70 000,00	-2 743 975,00	-127 402,81	-2 616 572,19	4,6
Rahavarojen muutos (tase)	-527 813,08				-127 402,81	127 402,81	

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	213 828,74	598 924,53
Korvaukset	95 314,56	44 560,54
Myyntituotot	2 908,47	4 503,49
Maksutuotot	56 990,22	46 052,03
Vuokratuotot	14 281,92	13 166,84
Metsätalouden tuotot	0,00	392 024,15

Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	4 886,87	6 926,00
Tuet ja avustukset	33 915,14	55 488,88
Muut toimintatuotot	5 531,56	36 202,60
Toimintakulut	-2 047 081,48	-2 024 991,81
Henkilöstökulut	-1 210 851,52	-1 061 935,35
Palvelujen ostot	-487 775,75	-581 935,30
Vuokrakulut	-63 296,31	-66 784,13
Aineet ja tarvikkeet	-164 348,10	-164 987,04
Annetut avustukset	-99 373,15	-105 669,45
Muut toimintakulut	-21 436,65	-43 680,54
TOIMINTAKATE	-1 833 252,74	-1 426 067,28
Kirkollisverotulot	2 319 546,15	2 025 463,60
Valtionrahoitus	211 373,04	203 184,00
Verotuskulut	-27 472,07	-27 317,13
Kirkon rahastomaksut	-183 510,00	-179 933,04
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 467,79	76 993,80
Korkotuotot	22 598,10	5 354,44
Muut rahoitustuotot	2 440,22	74 824,89
Korkokulut	-50 994,01	-3 180,93
Muut rahoituskulut	-1 512,10	-4,60
VUOSIKATE	459 216,59	672 323,95
Poistot ja arvonalentumiset	-136 347,16	-134 773,90
Suunnitelman mukaiset poistot	-136 347,16	-134 773,90
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	0,00	-0,00
Tuotot	24 883,54	25 570,87
Kulut	-26 539,85	-25 713,00
Siirrot rahastosta/rahastoon	1 656,31	142,13
TILIKAUDEN TULOS	322 869,43	537 550,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	322 869,43	537 550,05

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	459 216,59	672 323,95
Vuosikate	459 216,59	672 323,95
Investoinnit	-2 881 474,81	-1 406 864,32
Investointimenot	-2 881 474,81	-1 406 864,32
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2 422 258,22	-734 540,37
Lainakannan muutokset	2 443 944,44	-55 055,56
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 499 500,00	500,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-195 555,56	-55 555,56
Lyhytaikaisten lainojen muutos	140 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-149 089,03	261 782,85
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	287,00	-3 216,30
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-54 973,91	21 115,19
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-94 402,12	243 883,96
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	2 294 855,41	206 727,29
Rahavarojen muutos	-127 402,81	-527 813,08
Rahavarojen muutos (tase)	-127 402,81	-527 813,08
	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	-127 402,81	-527 813,08
Rahavarat kauden lopussa	626 781,55	754 184,36
Rahavarat kauden alussa	754 184,36	1 281 997,44

3.3. TASE

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	9 165 192,99	6 470 181,02
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 362 002,27	5 616 874,62
Aineelliset hyödykkeet	8 346 978,24	5 601 850,59
Maa- ja vesialueet	417 799,69	417 799,69
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	212 937,53	220 729,29
Rakennukset	3 208 005,16	3 329 914,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 697,24	38 343,01
Muut aineelliset hyödykkeet	58 344,00	58 344,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 418 194,62	1 536 719,81
Sijoitukset	15 024,03	15 024,03
Osakkeet ja osuudet	15 024,03	15 024,03
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	86 710,09	64 396,87
Muut toimeksiantojen varat	86 710,09	64 396,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	716 480,63	788 909,53
Saamiset	89 699,08	34 725,17

Lyhytaikaiset saamiset	89 699,08	34 725,17
Myyntisaamiset	34 121,71	6 830,85
Siirtosaamiset	55 577,37	27 894,32
Rahoitusarvopaperit	16 600,00	16 600,00
Muut arvopaperit	16 600,00	16 600,00
Rahat ja pankkisaamiset	610 181,55	737 584,36
VASTATTAVAA	-9 165 192,99	-6 470 181,02
OMA PÄÄOMA	-5 979 631,12	-5 656 761,69
Peruspääoma	-1 345 660,48	-1 345 660,48
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 311 101,21	-3 773 551,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-322 869,43	-537 550,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-91 814,49	-69 214,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	-2 267,07	-2 267,07
Muut toimeksiantojen pääomat	-89 547,42	-66 947,20
VIERAS PÄÄOMA	-3 093 747,38	-744 205,06
Pitkäaikainen vieras pääoma	-2 415 549,50	-111 605,06
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-2 415 549,50	-111 605,06
Lyhytaikainen vieras pääoma	-678 197,88	-632 600,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-195 561,58	-55 561,58
Ostovelat	-84 411,54	-256 300,57
Muut velat	-78 202,14	-68 721,64
Siirtovelat	-320 022,62	-252 016,21

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Muuramen seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 5 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

4.2. TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilikauden poistot ovat vertailukelpoiset edellisen tilikauden poistojen kanssa, koska nopeutettu poisto pappilasta jatkui vielä vuonna 2023.

4.3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2023. Velkaan on laskettu työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomarahat ja säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelussuhde jatkuu tai on päättynyt 31.12.2023 mennessä eikä lopputiliä ole vielä laskettu.

Muuramen, Joutsan ja Toivakan seurakunnat perustivat yhteisen taloustoimiston 15.5.2020 alkaen. Tämän takia Muuramen seurakunnan taloushallinnon kuluista osa kohdistuu Joutsan ja Toivakan seurakunnille, joka näkyy tulopuolena taloushallinnon kustannuspaikalla ja näin vähentäen Muuramen seurakunnan osuutta palkoissa.

Kertaluonteisia eriä ei ollut tilivuoden aikana.

Puunmyyntitulot ei ollut tilivuoden aikana.

Luottotappioita kirjattiin 1 303,25 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 21.12.2021 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan kirkkohallituksen ohjetta: ”Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen” mukaisia suosituspöytäkirjoja, lukuun ottamatta seurakuntakodin poistoajaa, joka olisi liian nopea pienelle seurakunnalle uuden seurakuntakodin valmistuttua.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	poistotapa	aika
<i>Aineettomat oikeudet</i>		
Tietojärjestelmien käyttöoikeus	tasapoisto	3 v
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Tutkimus- kehittämissenot	tasapoisto	3 v
Tietojärjestelmät	tasapoisto	3 v
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3 v
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei poistoa	
<i>Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet</i>		
Hautaustoimen muut rakennukset	tasapoisto	10 v
Hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	10 v

Hautaustoimen koneet ja laitteet	tasapoisto	4 v
Hautaustoimen muut pitkäv.menot	tasapoisto	4 v
Hautaustoimen muut aineell.hyödykkeet	käyttöajan mukaan	

Rakennukset

Kirkko	tasapoisto	60 v
Seurakuntatalo	tasapoisto	40 v
Siunauskappeli	tasapoisto	40 v
Kappelin toimisto	tasapoisto	20 v
Kappelin kylmiö	tasapoisto	20 v
Kappelin kellotapuli	tasapoisto	20 v
Pappila	tasapoisto	20 v
Pappilan kota	tasapoisto	20 v
Mehtola	tasapoisto	20 v
Seurakuntamaja	tasapoisto	20 v
Muut rakennukset	tasapoisto	15 v

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Pappilan piha	tasapoisto	15 v
Mehtolan luontopolku	tasapoisto	15 v
Mehtolan jätevesijärjestelmä	tasapoisto	15 v
Seurakuntakodin leikkipuisto	tasapoisto	15 v
Suutarinmäen metsäautotie	tasapoisto	15 v
Urut	tasapoisto	20 v
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15 v

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet	tasapoisto	3 v
Atk-laitteisto	tasapoisto	3 v
Muut koneet ja kalusto	tasapoisto	3 v
Kalusteet	tasapoisto	5 v

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukaan	
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIK.SIJOITUKSET**Sijoitukset**

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	
---------------------	------------	--

4.4.TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Arvo ed. vuoden lopussa	Lisäykset	Suunnitelman mukaiset poistot	Arvo vuoden lopussa
Maa- ja vesialueet	417 799,69			417 799,69
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	220 729,29		-7 791,76	212 937,53
Rakennukset	3 329 914,79		-121 909,63	3 208 005,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	38 343,01		-6 645,77	31 697,24
Koneet ja kalusto	0,00			0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	58 344,00			58 344,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 536 719,81	2 881 474,81		4 418 194,62
Aineelliset hyödykkeet Yht.	5 601 850,59	2 881 474,81	-136 347,16	8 346 978,24
Sijoitukset	15 024,03			15 024,03
Yhteensä	5 616 874,62	2 881 474,81	-136 347,16	8 362 002,27

4.5. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oma pääoma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
OMA PÄÄOMA	-5 979 631,12	-5 656 761,69
Peruspääoma	-1 345 660,48	-1 345 660,48
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 311 101,21	-3 773 551,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-322 869,43	-537 550,05

4.7. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Eläkevastuuvajaus

Seurakuntatalouden laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta on 8 272 051,15 euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3 663 787 218,00 euroa

Vuokravastuut

reititin: 1.1.2024 - 31.12.2028	843,40
tietokoneet 1.4.2024 - 31.3.2028	12 956,83
postimaksukone - 1.3.2025	1 165,60
monitoimikone 1.7.2020 - 30.6.2024	296,88

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

Muuramen seurakunta on tehnyt sopimuksen Toivakan ja Joutsan seurakuntien kanssa yhteisestä taloustoimistosta, jota on hoidettu kolmen seurakunnan kesken 15.5.2020 alkaen.

4.8. TASEYKSIKKÖINÄ HOIDETTUJEN RAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET - HAUTAINHOITORAHASTO

4.8.1. HHR TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 17 luku 5 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja tuotto-osuus varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät, yleisalueet ja hautojen pinnat.

Yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan istutusalueesta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana oli kaikkiaan 242 hoitohautaa.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Taimimateriaali oli tasalaatuista ja kasvuolosuhteet hyvät, vaikka kesä olikin todella lämmin ja kasteltavaa riitti. Työntekijät onnistuivat hyvin työssään.

Muuramen seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Muuramen seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2023.

Hannele Rätty, taluspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 1.2.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston palkkakuluja tulee hautausmaanhoitajan, seurakuntasihteerin ja taluspäällikön sekä kausityöntekijöiden palkoista. Seurakuntasihteerin alaisuudessa, taluspäällikön hallintojohtajan alaisuudessa ja muut ovat taluspäällikön alaisuudessa. Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 12 henkilöä vuosittain 2 – 4 viikon työsuhteissa. Kausityöntekijöiden työajasta suurin osa menee hoitohautojen hoitoon.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-16 125,47	-15 652,26	-14 201,30
Eläkekulut	-2 794,66	-2 635,21	-2 696,16
Muut henkilösivukulut	-337,06	-386,32	-398,37
YHTEENSÄ	-19 257,19	-18 673,79	-17 295,83
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	0,00	0,00	-186,00
YHTEENSÄ	0,00	0,00	-186,00

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 1.3. Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 1.5.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on -1 656,31 euroa alijäämäinen. Tilikauden 2023 alijäämä kirjataan taseen Tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

4.8.2. HHR TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 242 kpl. Hoitomuotoina oli kasteluhoito, jolloin asiakas toi omat kukat ja hautainhoitorahaston työntekijät huolehtivat kukkien hoidosta tai kesähoito, johon kuului kukat, kukkien istutus ja kukkahoito. Hoitomuodoista eniten uusia sopimuksia tehtiin kesähoidosta. Määräaikaisten hoitojen lukumäärät ovat pysyneet suunnilleen samoina. Yhden kesän haudanhoitoja on noin 2/3 haudanhoitosopimusten kokonaismäärästä. Muuten haudanhoitojen määrät ovat pysyneet viime vuosien tasolla. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Haudanhoitorahaston sitovana toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 oli kokeilla uutta kukkalajiketta hautausmaalla, joka kestää paremmin sekä sateita että kuumuutta. Kokeilu onnistui hyvin ja jatkossa uusi kukkalajike Tophat begonia tulee olemaan vaihtoehtona. HHR pysyi melko hyvin vuoden 2023 budjetissa, ylitystä tuli toimintakuluissa yhteensä 769,85 euroa. Pystyimme tarjoamaan monelle Muuramelaiselle nuorelle kesätyön. Muuramen seurakunnan ja HHR:n

kesäkukkahankinnat on tehty jo vuosien ajan paikalliselta Ritun Puutarha Oy:ltä, josta saamme joustavasti haettua tarpeen mukaan kukat ja hintataso on pysynyt hyvänä.

Talousarvion sitovuustason (nettokulujen) mukaisia menojen ylityksiä oli palkoissa, jota ei pystytty paikkaamaan isommilla tuloilla.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan 86 710,09 euroa. Hautainhoitorahaston kuluja (lähinnä työntekijöiden henkilöstökulut ja istutettavat kukkaset) oli 26 539,85 euroa ja tuloja (haudanhoitomaksut ja korkotulot) 24 883,54 euroa. Alijäämää tilivuodelta kertyi siten 1 656,31 euroa.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	22 500,00	22 500,00	22 881,04	-381,04	101,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-25 770,00	-25 770,00	-26 539,85	769,85	103,0
Toimintakate 1	-3 270,00	-3 270,00	-3 658,81	388,81	111,9
Toimintakate 2	-3 270,00	-3 270,00	-3 658,81	388,81	111,9
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-3 270,00	-3 270,00	-3 658,81	388,81	111,9

4.8.3. HHR TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	22 881,04	24 108,37
Maksutuotot	22 881,04	24 108,37
Toimintakulut	-26 539,85	-25 713,00
Henkilöstökulut	-19 257,19	-18 673,79
Palvelujen ostot	-3 379,60	-3 587,40
Aineet ja tarvikkeet	-3 903,06	-3 451,81
TOIMINTAKATE	-3 658,81	-1 604,63
Rahoitustuotot ja -kulut	2 002,50	1 462,50
Korkotuotot	2 002,50	1 462,50
VUOSIKATE	-1 656,31	-142,13
TILIKAUDEN TULOS	-1 656,31	-142,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 656,31	-142,13

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	-1 656,31	-142,13
Vuosikate	-1 656,31	-142,13
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 656,31	-142,13
Muut maksuvalmiuden muutokset	23 969,53	-3 551,85
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	23 969,53	-3 551,85
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	23 969,53	-3 551,85
Rahavarojen muutos	22 313,22	-3 693,98
Rahavarojen muutos (tase)	22 313,22	-3 693,98

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	86 710,09	64 396,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	86 710,09	64 396,87
Rahoitusarvopaperit	45 000,00	45 000,00
Muut arvopaperit	45 000,00	45 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	41 710,09	19 396,87
VASTATTAVAA	-86 710,09	-64 396,87
OMA PÄÄOMA	-18 158,24	-19 814,55
Peruspääoma	-5 834,00	-5 834,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-13 980,55	-14 122,68
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 656,31	142,13
VIERAS PÄÄOMA	-68 551,85	-44 582,32
Pitkäaikainen vieras pääoma	-35 999,01	-38 425,01
Saadut ennakot	-35 999,01	-38 425,01
Lyhytaikainen vieras pääoma	-32 552,84	-6 157,31
Saadut ennakot	-5 281,00	-5 281,00
Ostovelat	0,00	-876,31
Siirtovelat	-27 271,84	0,00

4.8.4. HHR LIITETIEDDOT

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2023

HAUTAINHOITORAHASTO Muuramen seurakunta					
Haudanhoitotilanne 31.12.2023					Saadut ennakot /
Hoitoaika	Hoitovuodet	Kpl-määrä	Pääoma 1.1.2023	Jaksotus 2023	Pääoma 31.12.2023
5 vuotta	2019 - 2023	5	544,92	544,92	0,00
5 vuotta	2020 – 2024	7	1338,00	669,00	669,00
5 vuotta	2021 – 2025	10	2814,84	938,28	1876,56
5 vuotta	2022 – 2026	3	1027,92	256,98	770,94
5 vuotta	2023 – 2027	6	3113,93	622,79	2491,14
		31	8839,61	3031,97	5807,64
10 vuotta	2014 – 2023	9	748,86	748,86	0,00
10 vuotta	2015 – 2024	4	926,52	463,26	463,26
10 vuotta	2016 – 2025	3	986,40	328,80	657,60
10 vuotta	2017 – 2026	7	2679,84	669,96	2009,88
10 vuotta	2018 – 2027	1	375,60	75,12	300,48
10 vuotta	2019 – 2028	4	2253,60	375,60	1878,00
10 vuotta	2020 - 2029	9	5275,62	753,66	4521,96
10 vuotta	2021 - 2030	3	2397,12	299,64	2097,48
10 vuotta	2022 - 2031	9	7936,38	881,82	7054,56
10 vuotta	2023 - 2032	3	2991,90	299,19	2692,71
10 vuotta	2030 -2039	1	801,60	0,00	801,60
		53	27373,44	4895,90	22477,54
20 vuotta	2004-2023	1	103,75	103,75	0,00
20 vuotta	2005-2024	1	111,42	55,71	55,71
20 vuotta	2012-2031	1	660,96	73,44	587,52
20 vuotta	2014–2033	2	2541,66	231,06	2310,06
		5	3417,79	463,96	2953,83
50 vuotta	2008-2057	1	4900,00	140,00	4760,00
	Nieminen periku.	1	4900,00	140,00	4760,00
Yhteensä		90	44530,84	8531,83	35999,01
Helen (vanha hoito 2014-2033)			alkaa vuonna 2034		5281,00
Kaikki pääomat yhteensä					41280,01

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	242 kpl
Haudanhoitokulut	26 539,85 €
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	109,66 €
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	390 vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	42 767,40 €
Sopimuksia vastaava pääoma	86 710,09 €
Ylikatteisuus	43 942,69 €

5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Muuramessa ___ / ___ 2023

Muuramen seurakunnan kirkkoneuvosto

Heikki Myllykoski, kirkkoherra
kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Mikael Juujärvi, kirkkoneuvoston
varapuheenjohtaja

Suvi-Jaana Aho
Kirkkoneuvoston jäsen

Maarit Jakobsson
Kirkkoneuvoston jäsen

Aulikki Oksanen
Kirkkoneuvoston jäsen

Arto Rajala
Kirkkoneuvoston jäsen

Elina Tammi vuori
Kirkkoneuvoston jäsen

Kari Vuorenmaa
Kirkkoneuvoston jäsen

Raine Äyräväinen
Kirkkoneuvoston jäsen

Hannele Rätty
talouspäällikkö

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Muuramessa ___ / ___ 2023

KPMG Oy Ab

Esko Säilä
JHT, HT

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA 2023

Kohdat 1 – 10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

LUETTELO TOSITELAJEISTA

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitotosite	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliittym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
DG	Asiakkaat - hyvitys	18
DR	Asiakkaat - lasku	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000384
01	1000000	1001288

14	14000000	14000474
15	15000000	15001371
18	18000000	18000012
19	19000000	19001386
03	3000000	3000011

SELVITYS KIRJANPITOKIRJOJEN JA TOSITTEIDEN SÄILYTYSTAVOISTA

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.